

Fredag 19. oktober 2012

LiV

– Lebesby i Vekst

OMSTILLINGSPROSJEKTET I LEBESBY KOMMUNE

FOTO: ØYSTEIN INGILÆ

Sølvgruvene i Laksefjord

Dette er sølvet i Laksefjord. I løpet av 25 år har smoltanleggene til Grieg Seafood og Lerøy Aurora sørget for godt over én milliard laksemåltid.

Størst i egg

Verdens nordligste

Kultur-ambassadøren

Redningskvinnen

Turistsjefen

Tror på Dyfjord

Lebesby kommune har i om lag seks år hatt status som omstillingskommune. Nå går det mot slutten, men det betyr ikke at en av fylkets ledende kraft- og oppdrettskommune skrinlegger omstilling. Tvert imot, gjennom prosjektet LiV – Lebesby i Vekst, har kommunen skapt en plattform for videre utvikling, der primærmålet er fortsatt næringsutvikling og bolyst. I magasinet synliggjøres noe av det som skjer innenfor blant annet næringsutvikling, reiseliv og kultur.

Liv laga i Lebesby!

Vi er snart ferdige med omstillingsprogrammet som har vart i seks år. Vi har i denne perioden fokusert på å utvikle prosjekter i lag med næringslivet vårt. Dette har vært spennende, men også krevende. Det er utfordrende å skulle favne både små gründere og ha fokus på store konsern og næringsaktører med sine prosjekter.

Vi har fokus på å legge til rette for næringsaktører i kommunen. Dette er også bakgrunnen for at vi nå skal i gang med et nytt industriområde med ny fiskerikai i Kjøllefjord havn. Dette vil være veldig viktig for Kjøllefjord som fiskerisamfunn, noe også både Regjeringen og Fylkeskommunen mente da de innvilget oss til sammen 10 millioner kroner i tilskudd til prosjektet. Vi håper at dette vil være med å bidra til økt råstofftilførsel og økt fiskeriaktivitet.

Utviklingsarbeid er viktig, og vi skal ta vare på kulturen for utviklingsarbeid som både kommunen og næringslivet vårt har. Vi må være aktiv og pågående for å møte dagens og fremtidens utfordringer for kommunal tilrettelegging, tjenesteyting og næringsutvikling.

Vi har dyktige reiselivsaktører i kommunen vår, både i Kjøllefjord og rundt i bygdene. Aktørene er blitt viktige samarbeidspartnere med Hurtigruten, med blant annet krabbelevering ute på fjorden, lyssetting av Finnkirka, scooterturer, ulike samiske opplevelser og flere testturer både vinter og sommer. Vi er heldige som har seriøse aktører som er der år etter år og har bidratt til at reiseliv er blitt en stabil næring.

Kommunen vår er rik på kultur og ildsjeler. Vi har mange lag og foreninger rundt omkring i vår langstrakte kommune som gjør en veldig god jobb for at vi

alle skal trives best mulig. Kulturbbyggene våre er fulle av aktiviteter for både store og små hele uken. Dugnadsånden og den innsatsen som legges ned i organisasjonslivet, kulturlivet og idretten har en enorm verdi for oss som samfunn. De som engasjerer seg i frivillige organisasjoner er limet i samfunnet, vi ville vært fattige uten dem!

Lebesby kommune er en mangfoldig kommune. Vi har kanskje landets fremste smoltmiljø, det satset tungt på oppdrett, vindkraftplanene står i kø, vi har dyktige jordbruksaktører med blant annet Nord-Norges største eggprodusent og verdens nordligste melkebruk Vi har Foldalbruket og fiskeriavisen «Kyst og Fjord». For å nevne noe. Det er utrolig å tenke på alt man får til. Vi er en stor kommune i areal, men liten på innbyggere, men de få som bor her, er drivende dyktige og initiativrike.

Vi er glad for å kunne presentere mange av våre fantastiske ildsjeler, gründere og viktige næringsaktører. Mange av disse har vi hatt et godt samarbeid med som kommune. Noen har vi vært med å bidra med tilrettelegging og drahjelp for, mens andre ikke har hatt behov for kommunens hjelp.

Vi liker å spre informasjon og ser også viktigheten av det. Derfor har vi til vanlig vårt informasjonsblad *På Norsktoppen* som kommer ut 4 ganger pr år. Høstens utgave blir erstattet av dette næringsbilaget, men til jul vil vi igjen være tilbake med bladet vårt.

Det er et privilegium å bo i en kommune med så mye kultur, idrett, engasjement, dyktige næringsaktører, flotte ildsjeler og levedyktige bygder – **det viser at det er Liv laga i Lebesby!**

Stine Akselsen
Ordfører

NYTT INDUSTRIOMRADE: Kjøllefjord havn – hvor nytt industriområde planlegges ute ved den nye hurtigrutekaia midt på bildet.

Omstillingsprosjektet

I perioden 2007 – 2012 har Lebesby kommune, sammen med 4 andre kystkommuner, hatt status som omstillingskommune. Fiskeri, oppdrett, smolt og reiseliv har vært viktige satsingsområder. Prosjektet har fått navnet LiV – Lebesby i Vekst,

Av prosjektleder Toril Svendsen

Mål i prosjektet:

Da vi startet opp i 2007 hadde vi som mål å bidra til å skape 80 nye arbeidsplasser innen 2015 og ha økt befolkningen til 1500 personer. Etter hvert innså vi at dette var vel ambisiøse mål, for en del av prosjektene og arbeidsplassene har likevel ikke vært så lett å få på plass. Vi ser at mange prosjekter tar lang tid å realisere. Blant annet gjelder dette nye vindkraftprosjekter og økt sysselsetting i fiskeindustrien. Målsetningene ble dermed moderert til:

Lebesby kommune skal gjennom prosjektet «Lebesby i Vekst», i samarbeid med næringslivet, bidra til å skape 40 nye årsverk i perioden 2007-2015. Gjennom rekrutteringstiltak, tilrettelegging for kompetanseheving og

nye arbeidsplasser, skal befolkningen øke til 1400 innbyggere. Målet for 2012 er 1360 innbyggere.

Viktige satsingsområder har vært:

- Fiskeri, flåte og rekruttering
- Oppdrett og smolt
- Reiseliv og infrastruktur
- Industri- og havneutvikling
- Bolyst, markedsføring og kompetanse

Resultater:

Resultater er ikke alltid like lett å måle, og utviklingen blir påvirket av mange faktorer. Det er gledelig å se at befolkningsutviklingen har vært positiv i de senere årene, selv om tallene har svingt en del og fortsatt vil gjøre det. Tall pr 1. januar det enkelte år viser utviklingen:

2007 – 1357	2010 – 1342
2008 – 1304	2011 – 1336
2009 – 1332	2012 – 1356

Viktige tiltak har blant annet vært: positiv markedsføring av kommunen utad, positiv informasjon gjennom bladet «På Norsktoppen», prosjektet Ungdomssatsing Nordkyn, Kom-hjem-treff og Christefestivalen.

Vi ser en fin økning i antall fiskere på blad B, med 23 innmeldte i perioden 2007-2012. I 2007 var det 49 fiskere på blad B, og nå er tallet 59, så en del har også sluttet underveis. Snittalderen er gått ned 4 år, fra 50 til 46 år, og 8 unge fiskere

har kjøpt egne fartøy. Viktige tiltak for kommunen har vært: ungdomsfiske, fiskeridager, kommunalt fiskerifond og tilrettelegging for fiskeflåten gjennom havnetiltak rundt om i kommunen. Flåtestrukturen og «generasjonsskifte» er viktige tema.

«Smolthovedstad»

Lebesby er «smolthovedstaden» i Finnmark, og det har vært en jevn vekst i smolt- og oppdrettsnæringen i denne perioden, med ca 20 nye arbeidsplasser. Viktige tiltak fra kommunens side har vært: rullering av kystsonenplanen, tilrettelegging for nye lokaliteter og landbaser, avklaring av tomteforhold og reguleringsplan i Landersfjord (for utbygging av Griegs smoltanlegg), samarbeid med skolen, klassebesøk og fagbrevsamling akvakultur i Laksefjorden.

Det har vært en tung satsing på reiselivet i denne perioden. Gjennom aktivt samarbeid med næringa, har kommunen vært med på å etablere Visit Nordkyn, lyssetting av Finnkirka og tilrettelegging med infrastruktur (skilting, turløyper, turistinformasjoner). Foldalbruket og Finnkirka har vært viktige «fyrtårn» i kommunens reiselivssatsing. Samtidig har det vært drevet et godt utviklingsarbeid i næringslivet, spesielt i samarbeid med Hurtigruten ASA, med spennende overlandsturer og opplevelser om bord. Det skjer

Foto: Bård Rasmussen

ektet

også spennende ting hos reiseliv-saktørene i Laksefjorden, og kommunen planlegger hyttefelt både i Kunes og Lebesby.

Landbruksnæringen har, både før og under omstillingsperioden, satset på økte melkekvoter, generasjonsskifte og nydyrking, samt ulike utviklingsprosjekter.

Gjennom LiV – Lebesby i Vekst, der styret hatt en viktig rolle, gjennom utarbeidelse av handlingsplaner, behandling av saker og prosjekter og årlige evalueringer, har flere bedrifter som blir presentert i dette bilaget fått støtte til forprosjektering, oppstart og kompetanseheving. Dette utgjør rundt 10 nye arbeidsplasser. Samtidig skjer det dessverre også endringer i negativ retning, og vi har mistet en del arbeidsplasser uten at vi har greid å forhindre det. Men der vi har aktører og felles interesse av utviklingsarbeid ser vi positive resultater.

Døråpner

En viktig rolle for omstillingsprosjektet, er å være døråpner både for næringsliv og kommune når det gjelder regionale og nasjonale instanser. Blant annet ved å ha en god dialog med Innovasjon

STYRET: Her er styret sammen med prosjektleder og havnesjef. Fra venstre: Tommy Vevang, Johnny Myhre, Kari Krogh, Svein Slåtsveen, Maria Sørbø, Stein Mauseth, Toril Svendsen, Odd Birkeland og Stine Akselsen.

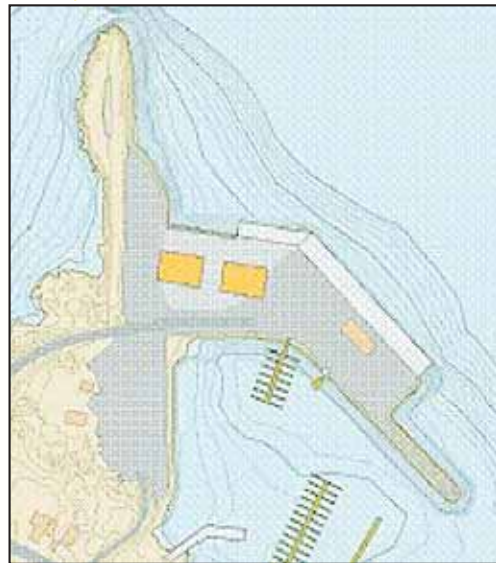
Foto: Svein Slaatsveen

Norge, Finnmark Fylkeskommune, Sametinget og Kystverket. Det er fint å se at ressursene vi bruker lokalt, kan være med å utløse betydelig større midler sentralt. Dette var kommunen aktiv på før omstilling, og vi ønsker å være med også etterpå. I denne perioden har de regionale aktørene viet oss ekstra oppmerksomhet, gjennom å delta i styremøter og bidra i finansiering av ulike pi-

lotprosjekter. Et eksempel er Innovasjon Norges kompetanseprogram for service og handelsnæringen som ble gjennomført på Nordkyn.

Etter at omstillingsperioden er over, vil det bli gjennomført en grundig evaluering med sluttrapport. Der vil man se på resultater av arbeidet, blant annet gjennom dialog med aktørene. Vi ser frem til å få en ekstern gjennomgang,

for det er alltid noe å lære av det for fremtiden. Etter 2012 vil Lebesby kommune ha noe mindre ressurser til næringsutviklingsarbeid enn vi har hatt i omstillingsperioden. Men vi ønsker å arbeide videre med tilrettelegging for næringsutvikling der det er mulighet for det, og å bistå næringslivet med deres utviklingsprosjekter. Vi har tro på fortsatt vekst i Lebesby!

Lysegrått felt viser hvor den nye fyllingen er planlagt. Illustrasjon: Birger Wallenius

Nytt industriområde

Havna i Kjøllefjord er blitt et «smykkeskrin» sa en gang en fisker.

Det er flotte forhold for kystflåten med flytebrygger, moloer, bunkringsanlegg og velferdsstasjon. Men pr i dag har vi ingen ledige arealer for videre utvikling av fiskerirelatert næringsvirksomhet.

Dette var utgangspunktet for prosjektet «Nytt industriområde med fiskerikai» som har vært utredet gjennom prosjektet LiV – Lebesby i Vekst.

Flere alternativer

Ulike alternativer har vært utredet for havna i Kjøllefjord, og etter flere møter i formannskapet, havnestyret, samt møte med fiskarlag og et åpent folkemøte, er prosjektet landet ved den nye hurtigrutekaia. Her ligger forholdene best til rette for trafikk-løsninger, muligheter for utfylling og bruk av eksisterende fyllinger i området. Området som er om-søkt ligger mellom stormoloen og hurtigrutekaia. Dette vil gi god dybde ved kai og er regulert for næringsformål, mens området ved den indre fyllinga (mellom slippet og småbåthavna) er grunnere og dermed mye billigere å fylle ut. Men samtidig vil dette gå utover flytebrygger, og området må mudres dersom større fartøy skal ta seg inn her.

Ny virksomhet

Målet med prosjektet er å legge til rette for ny fiskerirelatert næringsvirksomhet. Det er planlagt en kaifront på 50 meter i tilknytning til dagens trafikkai. Den nye fiskerikaia skal være godt egnet for både små og store kystfartøy å legge til for leveranser samt til bruk som liggekai. Prosjektet er kostnadsberegnet til 19,4 millioner ekskl. mva. Det er innvilget et tilskudd fra Finnmark Fylkeskommune på kr. 2 millioner til fylling, og over statsbudsjettet for Kystverket er det innvilget kr. 8 millioner til fiskerikaia. Saken skal til endelig behandling i Kommunestyret i desember.

Lebesby kommune

Postboks 38
9790 Kjøllefjord

Lebesby rådhus
Strandveien 152
Kjøllefjord

Telefon servicekontor: 78 49 95 55

E-post: postmottak@lebesby.kommune.no

Lebesby kommune på nett:
www.lebesby.kommune.no

Besøk oss også på

www.visit.nordkyn.com

Innbyggertall per 31. august 2012: 1345

Areal: 3462 km²

Kommunenummer: 2022

Verdens nordligste

De er evige optimister, er ildsjeler i bygda og ikke minst, de er ikke bare landets, men også verdens nordligste melkeprodusenter, Rakel (36) og Gudmund Løkke (34) på Veidnesklubben, en virkelig utkantsbygd i Lebesby kommune.

Det var kjærligheten som førte til at Sandnes-jenta (Sør-Varanger) bosatte seg på Veidnesklubben i 1998.

Håper på tilflytting

– Mitt første besøk i bygda var i 1993 og det var første gang jeg møtte Gudmund. Da fikk jeg oppleve en frodig og idyllisk bygd. To år seinere, etter et besøk i Kjøllefjord, tok jeg med meg ei venninne hit til Veidnesklubben for å vise henne hvor flott det var her. For å gjøre en lang historie kort, min venninne giftet seg med Gudmunds eldste bror i 1997, og jeg og Gudmund giftet oss i 1998. Etter noen måneder i Lakselv flyttet vi hit i november 1998, og fant meg vel egentlig ganske fort til rette, i bygda som i dag har mellom 35 – 40 innbyggere, og jeg er kjent med at det er flere som vil flytte hit. Deriblant familier med barn. Da bør Lebesby kommune kjenne sin besøkestid å gjenåpne skolen. Den er formelt ikke nedlagt, men de siste elevene gikk ut fra skolen for åtte-ni år siden, sier Rakel som også leder det aktive bygdelaget, kirkeforeningen og sitter i kommunestyret.

Butikken ble nedlagt i 1995/96. Bygdelaget valgte da å ta over driften av butikken og kafeen. Det er i senere tid blitt Post i Butikk, kafé med internettilgang, fiskekortsalg med videre. Butikken fungerer også som et slags turist- og informasjonskontor. I dag er vi tre kvinner som jobber i butikken, mer eller mindre på dugnad. I tillegg disponerer bygdelaget én leilighet vi tilbyr turister som kommer til Veidnesklubben for fugletitting, jakte, fiske i de gode fiskeelvne og fiskevann, forteller Rakel.

Arealbegrensning

Familien Løkke driver en gård med 16 melkekyr og fem sauer, og har en melkekvote på 133.000 liter. De overtok driften i januar 2001. Da valgte Gudmunds foreldre å la neste generasjon overta gårdsdriften.

IKKE FERIE: Rakel og Gudmund Løkke har de siste årene ikke hatt tid til å unne seg ferie.

NORDLIGSTE: Rakel og Gudmund Løkke er landets nordligste melkebønder.

– Vi kunne godt tenkt oss en større besetning, men da må det dyrkes opp mer jord og fjøset må bygges ut. I dag disponerer vi ca. 240 mål dyrkbar jord, og noe er leid i Brenna på østsiden av Porsangerfjord, om lag 40 kilometer herfra. Når vi heller ikke har to slåtter, er det dermed begrenset hva vi har av fôr til besetningen. Det er også kostbart å være eneste melkebonde i byga. Vi har nemlig ikke muligheter til for eksempel å kjøpe maskiner og redskaper sammen med andre melkebønder, sier hun.

I dag er det Rakel som har hovedansvar for gårdsdriften, etter at mannen i desember i fjor investerte i en 35 fot stor sjark og bruker mye tid som aktiv fisker. Dermed blir det mindre tid til gårdsdriften.

– For å øke inntekten valgte jeg å kjøpe meg en 21 fot stor båt i sommer. Så nå er jeg ei ekte fiskarbondedekvinne, oppført i fiskeremantallet på blad A og har krabbekvote og torskekvote, sier Rakel.

Dugnadsinnsats

Hun hadde håpet at Veidnesklubben fikk en større oppmerksomhet fra Lebesby kommune.

– Vi blir fort litt «glemt». Har inntrykk av at Kjøllefjord prioriteres, kanskje ikke så unaturlig. Det er tross

alt 270 kilometer fra kommunesenteret og hit. Med den lange avstanden i senteret er det derfor naturlig for oss å bruke tjenester i Lakselv. Dit er det «beskjedne» 120 kilometer. Både jeg og alle andre i bygda er imidlertid tilfreds med at kommunen nå har investert i istandsetting av kaia, sier Rakel.

Kommunens kaiinvestering beløp seg til ca. 800.000 kroner.

Men det driftige bygdelaget – og kirkeforeningen – har gjort mye for bygda gjennom blant annet dugnadsinnsats og pengeinnsamling.

– Blant annet har noen av bygdas innbyggere lagt nytt tak på kapellet, etter at vi hadde samlet inn penger selv til formålet. Nå samler vi inn penger til nye vinduer, og håper vi kommer i mål med dette til neste sommer. I sommer fikk kirkefor-

eningen også fem malerier av den ukrainske kunstneren Igor Filippov, som i mange år har besøkt Lebesby kommune. Han ønsker at maleriene skal henges opp i kapellet. Hvorvidt det blir realisert vet jeg ikke. Først må vi se hvor maleriene kan plasseres, og så skal vel både fellesrådet, menighetsrådet, prost og biskop uttale seg. For øvrig er det er gudstjeneste fire til seks ganger i året og kapellet bru-

GÅRDEN: Den veldrevne gården ligger i et frodig område like ved sjøen.

melkeprodusent

FISKARBONDEKVINNE: I tillegg til å drive melkeproduksjon har Rakel Løkke skaffet seg båt, og er en ekte fiskarbondedekvinne.

NY INNBYGGER: Yngvild Stenersen (t.v.) flyttet i mai måned fra Kjøllefjord til Veidnesklubben og jobber i hjemmetjenesten. Her sammen med to besøkende på kafeen, Carina Bjørkli og Anne Sofie Väilitalo, begge fra Sør-Varanger.

kes blant annet til dåp, bryllup og begravelser, sier Rakel Løkke og legger til at hun og Gudmund kun har hatt anledning til å unne seg én ferie, den varte i åtte dager og gikk til Narvik.

– Vi har jo hatt noen småturer hit og dit i årenes løp, men en skikkelig ferie som vanlige folk har er det ikke blitt noe av. Neste år har vi 15 års jubileum så vi får se hva det blir da, legger hun til.

Veidnesklubben

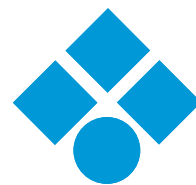
Veidnesklubben er ikke en bygd som er lettest tilgjengelig for turistene. Men et besøk er vel verdt. For den som innbiller seg at vi her snakker om et forblåst sted tar feil. Her er det nemlig en frodig bjørkeskog og egentlig behagelig klima. I første halvår var Veidnesklubben det stedet her i landet med nestminst nedbør, kun 145 millimeter.

Vi tillater oss å sitere deler av det som står oppført i Wikipedia om Veidnesklubben:

«Det er det eneste bebodde stedet på vestsiden av Laksefjorden, og er trolig det stedet i Norge som har lengst vei til kommunesenteret, ca 265 km. Dersom man ikke drar dit med båt, kjører man vanligvis til Veidnesklubben via Lakselv, nord-

over på østsiden av Porsangerfjorden, og svinger til venstre i Børselv. Det er også mulig å kjøre fra Tana, over Ifjordfjellet og Børselvfjellet, eller fra Nordkyn (Gamvik og resten av Lebesby kommune) hvis man av en eller annen grunn har forvillet seg dit. Uansett må man via Børselv, hvor det er viktig å huske å sjekke at man har rikelig med drivstoff. Bygdas befolkning lever blant annet av et melkebruk, litt fiske, et sauebruk, og litt av hvert annet. I tillegg er dette et utmerket sted å tilbringe pensjonisttilværelsen, siden det er lett å finne på noe å gjøre. Som så mange steder i Finnmark er det lett turterreng. Naturen er relativt grønn med bjørkeskog og myrer, og spesielt rikt fugleliv, men også ekstremt mye mygg».

Norconsult

Ledende kompetansemiljø innen
samfunns- og næringsplanlegging med følgende markedsområder;

**bygg- og eiendom, energi, industri, miljø, olje- og gass,
plan, samferdsel, sikkerhet, vann- og avløp**

Norconsult i Finnmark:

Alta – Hammerfest – Kirkenes – Kjøllefjord – Lakselv – Vadsø

Redningskvinnen

Ved inngangen til 2010 var det fare for at de knapt 30 innbyggerne i Kunes ville stå uten butikk. Redningen ble bygda egen Bjørg Master-nes, som i en årrekke har bodd i Lakselv.

– Jeg måtte ta en hurtig avgjørelse. Og resultatet ble at jeg ville videreføre butikkdriften i bygda, sier hun.

Men det er ikke bare butikk, med postbetjening og en koselig kafé-krok hun driver. Hun har nemlig i lang tid sett potensialet innenfor turisme. Dette har nå resultert i stiftelsen av selskapet Kunes Opplevelser og Handel som nå også har etablert en campingplass, dog uten utleiehytter.

Rike muligheter

– Kunes er en perle for friluftsin-teresserte. I nærområdet er det en rekke gode fiskevann. Vi har en lakserik elv, Storelva, der det i år har blitt tatt mye laks. Så har vi sjøen, og ikke minst et utmerket jakt-terreng. Fra Kunes er det også godt tilrettelagt for snøskuterkjøring til Ifjord- og Laksefjordvidda. År etter år har det kommet turister til området, men campingplass har vi ikke hatt tidligere. Det ville jeg gjøre noe med, og i september i fjor sto campingplassen ferdig, med 44 strømuttak for campingvogner. Per i dag har 11-12 campingvogneiere sikret seg helårige plasser, til en årsavgift på 5000 kroner. Flere har nå også satt opp spikertelt i tilknytning til vogna som står parkert på det 15 kvadratmeter store området den enkelte disponerer. Selv har vi investert i tre utleiecampingvogner. Den nyeste, med totalt seks soveplasser er, om jeg tør å nevne, «øremerket» damer som ønsker å tilbringe feriedager, sommer eller vinter, her i Kunes. I tillegg er det oppført et servicebygg med toaletter og seks dusjer. Vi har også en tømestasjon campingvogneierne kan benytte seg av, sier en optimistisk forretningskvinne, som også skulle være kjent som en profilert fylkespolitiker.

Omsetningsøkning

Kunes er altså hennes hjembygd, der familien i en årrekke har drevet handel og hvor hun og mannen også har egen bolig. Hennes søster Adleide, som bor i Børselv, har det

LANGE DAGER: Når Bjørg Masternes er på Kunes blir det lange dager, med blant annet varemottak en gang per uke.

daglige ansvar for driften av butikken med posttjenesten. Selv tar innehaveren turen fra Lakselv til Kunes minst to ganger i uka, en distanse på 180 kilometer tur/retur.

– Nå er det slik at det ikke er noen gullgrube å drive butikk her i Kunes, men ettersom begge smoltbedriftene har bygd ut og annen anleggsvirksomhet har økt, har også omsetningen økt. Vi har hatt en omsetningsøkning på ca. 40 prosent. Utfordringen er den lange vinteren. Med god hjelp av lokalbefolkningen kan vi fortsatt klare å holde åpent, også gjennom vinteren. Samtidig må jeg si at turistse-sonen har vært meget god i år. Vi

har hatt besøkende fra en rekke land. Mange av dem kommer tilbake år etter år. Eksempelvis har vi noen svensker som har vært her 32 år på rad, en av dem har til og med kjøpt helårsplass på campingplas-sen her i Kunes. Nå går vi med planer om å føre opp hytter på områ-det, men når det blir realisert er usikkert. Det vil bety en relativt stor investering, noe jeg vil være forsiktig med, sier Bjørg Master-nes.

I tillegg til campingplassen har hun bygd en overnattingshytte med tre soveplasser ikke langt fra sjø-kanten. I tillegg er det investert i to mindre utleiebåter.

FORNØYD: Kjell Arne Jensen og resten av innbyggerne i Kunes er tilfreds med at butikken og posten er reddet. Her blir han betjent av Adleide Masternes.

Sneskuter
Safari

Samisk
Kultur

Livet på
Kysten

Ekte opplevelser fra

Postboks 403 - 9790 Kjøllefjord | Telefon 78 49 82 50
post@arcticcoast.no | www.arcticcoast.no

HURTIGRUTEN

Billett
agent

CAMPINGPlass: På campingplassen er det satt opp 44 strømuttak. Nå vurderes oppsett av hytter.

UNG: Den unge skipperen Martin Ellingsen brukte sommeren til å stimulere skoleungdom til å følge hans eksempel, bli fisker.

Ung skipper som lærermester

LÆRETIDEN: Det var om bord i farens snurrevadfartøy «Risvik» at den unge fiskeren fikk sin opplæring. Her har han fortøyd sitt fartøy «Mårøysund» trygt til faderskipet.

Tross sin unge alder, beskjedne 21 år, er kjøllefjordingen Martin Ellingsen en erfaren skipper på eget fiskefartøy. Og han er aktivt med på å stimulere andre til å satse på nettopp fiskeryrket.

– Dette er et yrke jeg absolutt vil anbefale, sier den unge fiskeren som både har fullført skipperskolen og har fagbrev som fisker.

Allerede som 13-åring var han klar på sitt yrkesvalg. Så er han også arvelig belastet gjennom sin far Magne Ellingsen, som har flere kystfartøy.

Vellykket prosjekt

Fartøy har Martin egentlig hatt siden han var 15 år. Da skaffet han seg et fartøy på 26 fot som han drev juksafiske med. Nå er han

«herre i eget hus» om bord i den 42 fots store «Mårøysund», bygd i 1980. Hvor mye han måtte punge ut med, nei, det vil han ikke offentliggjøre, men han har en kvote på 47 tonn rund torsk, en kvote han nå har fisket opp. I tillegg har han krabbekvote.

I sommer, fra 25. juni til 17. august var han hyret inn av kommunen for å ta ungdom med på havet, gjennom prosjektet Ungdomsfiske. Prosjektet er tilsvarende ungdomsfiskeprosjektet som ble igangsatt i Mehamn for to år siden.

– Det var 18 ungdommer, i alderen 13 til 17 år, som deltok i dette prosjektet, og tjente noen kroner på juksafiske i skoleferien. Elevene, deriblant to jenter, ble delt inn i grupper og i utgangspunktet skulle hver av de unge sommerfiskerne få seks sjøvær. Men vi var ikke så heldig med været i sommer. Dermed var det perioder vi ikke kunne gå på havet. Men prosjektet har vært vellykket. Jeg

vet at minst tre av de unge som deltok i prosjektet nå ønsker å bli fiskere. Det synes jeg er meget bra – og meget klokt satset av de tre, sier den unge skipperen.

Drømmen

Han kan på det varmeste anbefale ungdommen til å ta utdanning innenfor fiskerifag, og satse på en karriere på havet.

– Jeg kan ikke tenke meg et annet yrke som er så fritt og givende. Ikke bare tjener vi gode penger, vi kan også selv bestemme døgnrytmen, og så kan vi ta fri når det passer. Men jeg innrømmer at det til tider kan være slitsomt og til dels frustrerende, ikke minst når været er dårlig, sier Martin Ellingsen som selv drømmer om at han en dag har oppsparte midler til å kunne kjøpe seg et snurrevadfartøy på rundt 70 fot – og dermed skape enda flere arbeidsplasser i kommunen.

Velferd og arbeidstrening

Velferdsstasjonen for fiskerne og Nordkyn Vekst er lokalisert under samme tak.

– Her driver vi arbeidstrening gjennom blant annet kafédrift, catering, salg og produksjon, sier daglig leder av Nordkyn Vekst, Helge Moen.

Nordkyn Vekst, etablert i 1996, er en Vekst-bedrift som gir arbeidstrening og har et nært samarbeid

med NAV. Her er det sju ordinære arbeidsplasser og om lag 20 tiltaksplasser.

Allsidig virksomhet

– På Vekst-avdelingen, har vi et allsidig tilbud. For kommunen har vi ansvar for postutkjøring. Vi driver med trykk og kopiering. Blant annet har vi spesialisert oss på tekstiltrykk, reklameprodukter og kopiering av fotobilder på lerret. Videre har vi et vaskeri som er

lokalisert i Mehamn. Per i dag vasker vi for helsesenteret i Mehamn, alle overnattingsstedene på Nordkyn og for privatpersoner. I tillegg har vi en snekker- og vedavdeling. Vi er den eneste bedriften på Nordkyn som har vedutsalg, forteller Moen.

Nordkyn Vekst driver også fiskernes velferd i Kjøllefjord. Her har fremmedfiskerne tilgang til dusj, klesvask og oppholdsrom med blant annet fjernsyn. Åpnings-tiden er normalt til kl. 22.00, men det hender at fiskere får nøkkel slik at de kan oppholde seg i bygget utover ordinær åpningstid.

Kafédriften er et relativt nytt tilbud og er åpen for allmennheten på formiddagstid. Her kan også fremmedfiskere få kjøpt middag i høysesongen.

Skolefrokost

Og så har vi et tilbud som få andre kommuner har, nemlig daglig servering av frokost/lunsj til grunn-

NYTT TILBUD: Nå sørger avdelingsleder Truls Instanes Riise (t.v.) og Helge Moen for at grunnskoleelevene får servert skikkelig frokost.

skoleelever. Når elevene fra 7. til 10. klasse tar storfriminnutt har vi dekket bord med brød, pålegg og drikke, tilsvarende en god hotellfrokostbuffé. I dag er det nærmere 60 av skolens elever som benytter seg av tilbudet, som er kommet på initiativ fra kommunen. Den enkelte elev betaler 125 kroner per måned for dette viktige formiddags-

måltidet. Og vi har fått tilbakemelding fra skolen om at elevene som benytter seg av tilbudet er blitt mer mottakelig for læring. For øvrig har vi fått en forespørsel fra Gamvik om å sette i gang et tilsvarende prosjekt i den kommunen, sier Helge Moen.

Nordkyn Vekst har et budsjett på nærmere 6 millioner kroner.

VELFERDEN: Det er stor aktivitet innenfor veggene til Velferden og Nordkyn Vekst i Kjøllefjord.

VINDKRAFT: Lebesby er i ferd med å bli en ledende vindkraftkommune.

Planlegger flere vindparker

Lebesby kommune er i ferd med å bli en ledende vindkraftkommune. Per i dag har Statskraft etablert en vindmøllepark i kommunen, og tre vindkraftsøknader ligger til behandling på NVEs bord.

Nå ønsker også Finnmark Kraft, sammen med Vindkraft Nord, å anlegge vindpark i kommunen. Borealis vindpark er tenkt lokalisert til Gaissane, om lag 10 kilometer sør for Kunes.

Stort prosjekt

Administrerende direktør i Finnmark Kraft AS, John Masvik opplyser at det handler om

en vindmøllepark på et sted mellom 60 og 80 vindmøller, alt etter størrelsen på den enkelte vindmølle.

Finnmark Kraft har sendt melding til Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) om etableringen av Borealis vindpark. Det antas at konsesjonssøknaden sendes i løpet av 2014–2015. Behandlingstiden i NVE er beregnet til rundt to år. Så vil det ta om lag samme tid med eventuell ankebehandling. Dermed kan byggingen skje, om tillatelsen blir gitt, rundt 2020.

– Dette er et stort prosjekt på fjellpartiet Askasgaia og dekker et område på 25 kvadratkilometer. Beregninger viser at kostnad vil beløpe seg til ca. 2,5 milliarder kroner. På nåværende tidspunkt er ikke etableringen avklart med reindriftsnæringen, derfor vet vi ikke hva næringen vil komme med av innven-

dinger, sier Masvik. Han ser positivt på samarbeidet med en partner som allerede har fått konsesjon for å bygge et annet prosjekt i Finnmark, Dønnesfjord Vindkraftverk på Sørøya.

Lokalt eierskap

Finnmark Kraft AS ble stiftet i Alta 17. juni 2009. Eiere er kraftselskapene Varanger Kraft, Alta Kraftlag, Hammerfest Energi, Luleå Kraftlag, Repvåg Kraftlag, Ymber, Nordkyn Kraftlag, samt grunneieren FeFo.

Vindkraftressursene i Finnmark er enorme. Per i dag eier og drifter Finnmark Kraft AS vindkraftverket på Havøygavlen i Måsøy kommune.

– Det som begrenser en større utbygging av vindmølleparker i Finnmark er kapasiteten på kraftoverføringen. Uten at Statnett bygger en større linje fra Ofoten til Varang-

erbotn vil det stoppe utbyggingen, sier John Masvik.

Et annet vindkraftselskap, Fred. Olsen Renewables, ønsker også å bygge vindmøllepark i Lebesby kommune. De planlegger tolt to lokaliteter, den ene i Lebesby kommune, på Olnilsavikfjellet i Laksefjorden, den andre ved Digermulen i Gamvik kommune. NVE har mottatt konsesjonssøknaden fra selskapet. Hva resultatet blir er ikke avklart.

I tillegg er det fastsatt utredningsprogram for ytterligere to vindkraftprosjekter i kommunen, Norsk Miljøkrafts prosjekt på Skjøningbergfjellet og Statskraft Developments prosjekt ytterst på Nordkyn.

For øvrig er det Statskraft som eier og driver vindmølleparken som er synlig fra Kjøllefjord, en vindkraftpark med 17 vindmøller.

Statskraft – en viktig aktør i Lebesby

God dialog er viktig. Derfor inviterte Statskraft seg på besøk til Lebesby kommune for å orientere om videre planer og satsing innen både vind og vannkraft i kommunen.

Statskraft har i mange år vært en viktig aktør i Lebesby kommune. Som eier av vannkraftanlegget i Adamselv, har de vært lokalisert i kommunen i mange år, og i 2006 ble Kjøllefjord vindpark åpnet. Statskraft ser fortsatt på muligheter i vår kommune, og i møte den 9. oktober ble politikere og administrasjon orientert om planer i Adamselv reguleringsområde. Det vil pågå anleggsvirksomhet her i perioden 2012–2014, med bygging

av nytt Offervann småkraftverk, kanalisering av elveløpet nedenfor og rehabilitering av Offervannsdammen. Statskraft har gitt ut en egen informasjonsfolder om dette prosjektet, dersom noen ønsker flere opplysninger, og prosjektleder er Vidar Bolle.

På vindkraftsiden er Statskraft svært fornøyd med den tekniske driften av Kjøllefjord vindpark, og de ansatte fikk ros for at parken har god og stabil produksjon og for at denne parken leverer best av alle Statskraft eier. Når det gjelder Nordkyn vindpark som ble meldt i 2006, er det fortsatt for tidlig å si om dette prosjektet blir realisert. Nordkyn vindpark ble meldt med en installert effekt på 750 MW, lokalisert i Lebesby og Gamvik kommuner. Statskraft Agder Energi Vind (SAE Vind) har tatt opp igjen prosjektet,

DIALOG: Statskraft og Lebesby kommune har en positiv dialog. Fra venstre: Bjørn Pedersen (varaordfører), Toril Svendsen (prosjektleder LiV-Lebesby i Vekst), Harald Larssen (rådmann), Bård Rasmussen (formannskapet), Marte Sørbo Rasmussen (formannskapet), Knut Mollestad (SAE Vind), Stine Akselsen (ordfører), Per Are Hellebust (regiondirektør Statskraft Nord-Norge), Stian Andersen (Statskraft vind), Pål Johansen (Statskraft Lebesby), Eilif Arne Gustavsen (Kjøllefjord Vindpark), Ole Cristian Povenius (kraftverksjef Adamselv), Jan Holm Hansen (formannskapet) og Eivind Torblaa (Statskraft vind)

noe Lebesby kommune er svært glad for, og de starter våren 2013 med konsekvensutredninger og vindmålinger.

I følge direktør prosjektutvikling

i SAE Vind, Knut Mollestad, er en mulig fremdriftsplan at søknaden leveres ved årsskiftet 2013/2014. Utbyggingstidspunktet er først og fremst knyttet til Statnetts framdrift

for arbeidet med ny 420 kV-linje mellom Skaidi og Varangerbotn. Slik det ser ut nå vil en eventuell utbygging tidligst kunne komme i gang i 2018/2019.

Beste med Lebesby

Bente Bøgeberg (18)
Lebesby
Butikkansatt

Det som er best med kommunen er den fine naturen vi har i nær-området og våre rike muligheter for friluftsliv. Nå bor jeg i Lebesby og hadde ønsket at kommunen kunne gitt oss her litt større oppmerksomhet. Men vi har valgt å bo i en utkantsbygd og må vel forholde oss til det.

Viggo Myhre (37)
Lebesby
Bonde

Vi bor i en kommune med utmerket skole, barnehage og heldigvis har vi også butikk her i bygda. Men vi må drive noe lobbyvirksomhet overfor politikerne når vi blant annet skal ha midler til vårt lokale idrettslag. Ellers må naturen og fiske-mulighetene framheves.

Jan Paulsen (45)
Kjøllefjord
Butikkansatt

Her har vi lite stress og her er det stort sett fred og ro. Vi har en enestående natur med utmerkede jakt- og fiskemuligheter. Selv bruker jeg ofte disse mulighetene til friluftsliv. Så alt i alt er jeg meget fornøyd med tilværelsen – og ikke minst en kommune vi alle kan være stolte av.

Arnt Otto Persen (40)
Kjøllefjord
Butikkansatt

Lebesby er fylkets fineste kommune og Kjøllefjord fylkets fineste sted å bo i. Her er et åpent og inkluderende miljø med en rekke aktivitetsmuligheter. Det jeg saver er flere arbeidsplasser – og bedre vær. Men det siste kan vi ikke gjøre noe med.

Muna Larsen (47)
Kjøllefjord
Fagleder
botiltak

For om lag ett år siden flyttet jeg til en kommune med en rekke fritidstilbud, og som uten tvil er meget bra for barna, med et utmerket oppvekstmiljø. Så håper jeg at kommunen ikke mister sitt utmerkede LOSA-tilbud.

Eneste på Nordkyn

I november 2011 kunne Håkon Jenssen (49) ønske de første medisinkundene velkommen.

Inntil Håkon tok beslutningen om å etablere Nordkyn Apotek i Kjøllefjord, hadde befolkningen på Nordkyn ikke hatt et slikt tilbud.

Temmelig nøyaktig ett år tidligere kjøpte han bygget, sentralt i Kjøllefjord, som hadde huset gatekjøkken og kafé. Tiden fram til apotekåpningen gikk med til ombygging og klargjøring av apoteklokalene.

To apotek

At Håkon Jenssen åpnet apotek i Kjøllefjord var egentlig ikke tilfeldig. Han er nemlig gift med ei kvinne fra bygda. Og da han i 2003 åpnet Apotek Sápmi i Karasjok, og familien bosatte seg i Kjøllefjord høsten 2004, var det allerede bestemt at når tiden var moden skulle han også åpne apotek i Kjøllefjord. På det tidspunkt var han i tvil om kundegrunnlaget på Nordkyn var stort nok for å etablere et eget apotek på Nordkyn.

Lofotingen, som nå driver to apotek i Finnmark; Karasjok og Kjøllefjord, avsluttet sin farmasøytutdanning i 1987. Der startet han i vikariat på Apoteket Sfinksen, fortsatte på Forsvarets apotek i førstegangstjenesten (sanitetsmagasinet Nord-Norge på Setermoen), deretter tilbake til Oslo på Diakonhjemmets sykehusapotek. I 1992 startet han mot nord og Sykehusapoteket i Bodø, før han begynte på Kirkenes sykehus i 2000 og Apoteket Reinen i Kirkenes i 2001.

Fikk forespørsel

– To år seinere, i 2003, tok jeg beslutningen om å åpne apotek i Karasjok. Bakgrunnen var at lege Egil Utsi, som driver Kardiolog Utsi i Karasjok, ringte meg. Lakselv Apotek hadde medisinsalg i lokalene hans vegg i vegg med legevirksomheten, og hadde sagt opp leieavtalen. Samisk spesialisthelsetjeneste var under kraftig oppbygging, og Egil Utsi ønsket veldig et apotek for å komplettere samisk helsetjeneste. Jeg overtok lokalene Lakselv Apotek hadde benyttet. I 2009 flyttet jeg apoteket til butikk-senteret i sentrum av Karasjok, forteller Jenssen.

Han mente det var bedre å satse i Karasjok først og seinere i Kjøllefjord for å dempe og spre den økonomiske risikoen.

– Dermed var jeg i gang med Apotek Sápmi i 2003. Det skulle likevel ta mange år før Nordkyn Apotek så dagens lys, sier Jenssen.

Fagfolk mangelvare

En av de store utfordringene i forbindelse med etableringen i Karasjok – og også i Kjøllefjord – var å få kvalifisert arbeidskraft.

– Fagmiljø og arbeidskraft var en kritisk faktor. Farmasøytmangelen har i mange år vært stor i hele landet, særlig i distriktene og utkant-Norge. Ettersom styret i apoteket kjente den tidligere Finnmarken-journalisten Trond Antonsen, som har etablert seg i Praha og snakker tsjekkisk flytende, tok vi kontakt med ham og framla ideen om han kunne lete etter farmasøyter i Tsjekkia. Resultatet av arbeidet til

APOTEK: Farmasøyt Håkon Jenssen åpnet for knapt ett år siden Nordkyn Apotek.

Antonsen har vært en suksess; han har gjort avtaler, holdt norskkurs og sendt dyktige og erfarne farmasøyter til Norge, noen av dem har arbeidet og bodd i Finnmark i flere år, sier apotekeren.

Kjedeapotek

De to apotekene Håkon Jenssen har etablert er tilknyttet apotekkjeden «ditt apotek», et kjedesamarbeid med lokalt eierskap som satser på god service, høy fagkunnskap og tilgjengelighet.

– I dag har vi i prinsippet hele Nordkyn som marked, men fortsatt har vi mye å gå på for å øke markedsandelen. For fortsatt er det slik at nærmere halvparten av befolkningen her på Nordkyn benytter seg av andre apoteker, blant annet i Honningsvåg. Nå har jeg også åp-

ENESTE: Apoteket er første og eneste på Nordkyn. Her blir Bjørn Hansen fra Mehamn betjent av Iva Spiralova.

net et medisinsalg på Mix-kiosken i Mehamn, sier Håkon Jenssen som med apotekåpning etablerte flere arbeidsplasser i Lebesby kom-

mune, to 100-prosentstillinger og én deltidsstilling.

I Karasjok er det fire faste stillinger og tre ekstrahjelpere.

HOPPET AV: Bernt Reidar Fredriksen fikk en kort lærerkarriere. Han hoppet av for å overta Kjøllefjord Skipsekspedisjon.

Den hjemvendte

Vi hører stadig om ungdom som flytter fra kyst-Finnmark, men noen vender også hjem etter endt utdanning. En som nå er kommet tilbake til sine egne er Bernt Reidar Fredriksen (31). Nå styrer han Kjøllefjord Skipsekspedisjon.

Etter endt lærerutdanning i Alta, og uten at han fikk fast tilsetting i Alta-skoler, tok han kontakt med Gamvik kommune. Her fikk han lærerjobb i Mehamn.

Kortvarig lærerkarriere

Sommeren 2008 var han på plass i Mehamn og så fram til å starte med lærergjerning. Men yrkeskarrieren som lærer ble kortvarig.

– Jeg fikk nemlig en forespørsel om å overta stillingen som daglig leder av Kjøllefjord Skipsekspedisjon. Først var jeg betenkt, men etter den andre samtalen fant jeg ut at et slikt tilbud fikk jeg nok ikke igjen. Dermed sa jeg ja til å overta stillingen som daglig leder, og 1. januar 2009 var jeg på plass her i hjembygda. Har ikke angret på at jeg hoppet av som lærer for å starte en ny yrkeskarriere, sier Fredriksen.

I oktober 2009 kjøpte Fredriksen skipsekspedisjonen og seinere har han utvidet sin virksomhet. Den om-

BILPARK: For å få flere bein å stå på har Bernt Reidar Fredriksen investert i både lastebiler og busser.

lag 120 meter lange kai, der også Hurtigruten legger til, leier han av Lebesby – Kjøllefjord Havn KF. For øvrig går leieavtalen ut i år.

Transportoppdrag

Bernt Reidar Fredriksen har også investert i to lastebiler med skap, en buss og en minibuss.

– Med lastebilen kjører jeg fisk for Norway Seafoods mellom Kjøllefjord og Mehamn. Har også hatt en god del kjøring av krabber fra diverse fiskebruk til Norway Seafoods i Kjøllefjord. Bussen står også i beredskap og jeg har hatt oppdrag for blant andre busselskapet Boreal og Arctic Coast. Minibussen står heller ikke stille, brukes blant annet til kjøring

av mindre grupper. At jeg har satsset på bilpark har sammenheng at jeg ønsker å være fleksibel. I år har vi også investert litt i forbindelse med drivstoffylling til fiskebåter der vi har fått en avtale med BunkerOil. Dette ble ferdigstilt 1. august i år. I tillegg gjør vi en del arbeidsoppgaver for Lebesby – Kjøllefjord Havn KF, sier den hjemvendte Bernt Reidar Fredriksen.

I fjor hadde Kjøllefjord Skipsekspedisjon vel 3,9 millioner kroner i driftsinntekter og sto igjen med et årsresultat på 413.000 kroner, mot 2,6 kroner i totale inntekter i 2010, med et resultat på 266.000 kroner. I dag er det tre arbeidsplasser ved skipsekspedisjonen.

Investen

FISKEBRUK: Fiskebruket, som ligger på Veidnesholmen, skal nå opprustes.

For om lag fire år siden kom Svein Lyder (38) fra Hammerfest til Veidnesklubben i Lebesby kommune. Han hadde kjøpt fiskebruket og etablerte selskapet TS Barents AS. I tillegg har han sammen med sine brødre rederiet Lyder Fisk AS.

Planene er nå å investere i nye tørrfiskhjeller og renovere bruket. Videre er det meningen å pusse opp de tre egnebuene på anlegget og i tillegg innrede tre nye buer. Men det avhenger av støtte fra Innovasjon Norge og Sametinget.

Lokal eierskap

– Det er forbundet med stor risiko å satse i små bygder, men skal bygdene overleve må det etableres lokal industri, noe vi er villig til å gjøre her i Veidnes, sier Svein Lyder og får støtte av sin mor, Wenche som har røtter i Veidnesklubben og kom til bygda for om lag to år siden. Hun er daglig leder for TS Barents AS.

Lyder Fisk AS ble etablert i 2009 og driver fire fartøy. I tillegg kommer tre fartøy som er i familiens eie. Per i dag har han en ansatt på bruket.

Svein Lyder har i tillegg til fart-

øyene også investert i en lastebil og en liten frysebil.

– I dag tar vi kun fisk til henting på land her på Veidnesholmen. Derimot landes store mengder kongekrabbe. Den sorteres og fraktes videre til mottak i Vardø og Bugøynes. Det er her lastebilen kommer inn. Den benyttes nettopp til å frakte levende krabbe til mottakerne. For øvrig leverer sjarkflåten i dag fiskeråstoffet til mottak i Dyfjord eller Kjøllefjord. Til tider har det vært 10-12 fartøy som har drifet for anlegget her, men da vi har liten kaiplass er kapasiteten begrenset. Vi som driver innenfor fiskerierne her i bygda er imidlertid svært tilfreds med at kommunen har investert i kaia der vi også har fått ny kran og strømuttak, sier Lyder.

Egenproduksjon

Fiskehjellene som er planlagt skal ikke bare være forbeholdt TS Barents, men også lokale fiskere.

– Planen er at lokale fiskere, de blir det stadig flere av, selv skal kunne bruket anlegget og henge egen fisk på hjellene. Det viser seg at verdikningen med tørrfiskproduksjon er opp mot 10 kroner, og jeg har tro på at egenproduksjon vil gi større lønnsomhet, selv om det medfører merarbeid, sier en optimistisk Svein Lyder, som med egne midler har investert i en bølgebryter og mener det absolutt er liv laga i Veidnesklubben.

TØRRFISK: Meningen er å sette opp flere hjeller. Her er Trond Eriksen (t.v.), Svein Sørensen og Bernt Skogen i ferd med å ta inn tørrfisk.

er i Veidnesklubben

SATSER: De ønsker å satse på fiskebruket, Svein Lyder og hans mor Wenche. På armen til Svein hans sønn Dennis.

20-årsjubileum på Peto as

Lørdag 20. oktober fra kl 10.00 – 16.00

Asics joggesko
Gel Duration

399,- (600,-)

Gel Glide Plus

599,- (1000,-)

Gel Arctic m/pigg

799,- (1399,-)

Mizuno Wave Nexus

899,- (1499,-)

Soveposer
Mx – Condor L

kr **99,-**

Craft treningstøy

-20%

Høst/Vintersko

-20%

Bergans Dunjakker

-40%

Didrikson Parkas

-20%

Damejeans

fra kr **100,-**

TILBUDSSTATIV

VeroModa

B-Young

Only

-50%

Hele herreavdelingen:

Ta 2 betal for 1

Fleecejakker
herre/dame

kr **199,-**

Fleecegenser
barn

kr **99,-**

Indoor sko
barn fra

kr **100,-**

20-års
jubileum

20-års
jubileum

20-års
jubileum

PETO

KLÆR SPORT FRITID

9790 Kjøllefjord • Tlf. 78 49 86 65 • Fax. 78 49 82 66

MX
SPORT

Husk lørdag 20. oktober
– kl 10.00-16.00!

Nord-Norges største e

ALLSIDIG: Svein Slåtsveen er en allsidig bonde med 11.500 høner på gården.

TRADISJON: De er stolte av å føre den lange gårdstradisjonen videre. Fra venstre Ilse Andersen, Svein Slåtsveen, Else og Brynjar Andersen.

Innerst inne i frodige Bekkarfjord, noen hundre meter opp fra riksveien, finner vi Friborg gård. Dette er et to-familiebruk med en melkekvote på 126.000 liter og en utvidet konsumeggproduksjon på 11.500 høner.

Her driver Svein og Wiebke Slåtsveen et mønsterbruk, sammen med Brynjar og Else Andersen. De er i dag Nord-Norges største eggprodusent og Finnmarks eneste. I tillegg er det på den store familiegården blant annet 17 melkekyr og en rekke ungdyr og et par hester av rasen fjording.

Startet i 1936

Det var i 1936 at Otto Andersen startet opp med melkeproduksjon innerst i Bekkarfjord. Etter krigen fortsatte han driften sammen med nest eldste sønn, Viktor Andersen. Otto Andersen døde på begynnelsen

av 70-tallet og Viktor fortsatte driften fram til 1973, da eldstebroder Sverre med sin kone og sine tre barn flyttet fra Molde til Bekkarfjord.

For å styrke inntektsgrunnlaget for de to familiene investerte de i nytt hønsehus med 4000 høner. Bakgrunn for at det ble satset på eggproduksjon var at de to familiene på gården skulle ha flere bein å stå på om melke- og livdyrproduksjonen ikke ga nok avkastning. Det skulle vise seg å være et klokt valg, og opp gjennom årene har det blitt foretatt flere utvidelser av gården, for å øke produksjonsvolumet og bedre inntjeningen. Og her

Eggprodusent

Selv anvender vi de resterende, sier Svein Slåtsveen.

Ønsker eget pakkeri

– I dag har vi en produksjonskapasitet på 10.000 egg per døgn, eller ca. 210 tonn i året, og hver mandag sender vi eggene til Nortura sitt anlegg i Trøndelag. Tidligere kunne vi levere til daværende Priors pakkeri i Finnsnes, men i rasjonaliseringens kjølvann ble mottaksanlegget nedlagt, og nå går transporten helt til Trøndelag. Dette er bakgrunnen for at vi planlegger å investere i et nærmere 500 kvadratmeter stort gårdspakkeri. Dermed kan vi distribuere eggene direkte til detaljist. Det snakkes jo så mye om kortreist mat, og vi vil gi vårt bidrag. Nå gjennomfører vi en markedsundersøkelse som vi vil legge til grunn for de videre planene, sier Slåtsveen som har en plan A – og en plan B.

Han forteller at dersom plan A går i orden, skal nybygget inneholde pakkeri i kjelleretasjen med kjøle- og frysefasiliteter, en liten kafé med utsalg av gårdsprodukter og lokaliteter for foredling av produkter. Andre etasje vil inneholde to mindre leiligheter for ansatte. Den totale investeringen for den mest ambisiøse planen vil kunne beløpe seg opp mot 10 millioner kroner.

I plan B inngår kun bygging av pakkeri, til en pris på vel 3,4 millioner kroner. Prisen for selve pakkelinjen ligger i dag på 1,4 millioner kroner.

Nytt selskap

Svein Slåtsveen har skaffet seg flere bein å stå på i tillegg til gårdsdriften. I 2011 gikk han lei av å vente på å få en avtale med godkjente elektriske firmaer for periodisk kontroll av gårdens elektriske anlegg. Han opprettet selskapet SGT-Finnmark AS (Slåtsveen gårdstjenester) og investerte like godt over 120.000 kroner i kursing og utstyr for El-termografering. Samtidig utvidet han tilbudet til også å omfatte termografisk kontroll av elektriske anlegg i bedrifter og bolig.

– Jeg har så langt hatt oppdrag over store deler av østregionen. Selskapet tilbyr i dag en rekke andre tjenester. Blant annet påtar jeg meg fotooppdrag av brudepar, passbilder, konfirmanter etc. her i nærområdet, jeg tilbyr datahjelp som reparasjon av PC, installasjon av programmer, gjenoppretting av tapte filer og oppsett av nettverk. Videre kan SGT-Finnmark utføre pressing av hydraulikkslanger og påta seg lette dykkeoppdrag/under vannsinspeksjoner, sier den svært så aktive bonden i Bekkarfjord. La oss ta med at Friborg gård i dag disponerer 300 mål dyrket mark og gården gir fire arbeidsplasser. I tillegg kommer én som er tilsatt som avløser.

kom eggproduksjonen inn som et verdifullt supplement.

Datter til Sverre og Ilse Andersen, sivilagronom Wiebke og hennes mann, tidligere dataingeniør i Forsvaret, Svein Slåtsveen, overtok driften i 2003, etter at de vendte tilbake til Bekkarfjord året før. I 2006 investerte de 5 millioner kroner i nytt hønsehus samtidig som de utvidet eggproduksjonen fra 4000 til 11.500 høner.

Selger for millioner

– Vi har ikke angret på at vi overtok driften. I fjor omsatte vi egg for 3,2 millioner kroner på Friborg gård, sier Svein, som også er lokalpolitiker i Lebesby kommune og har plass i formannskapet.

På Friborg gård er besetningen fordelt på to driftsbygninger. Den ene

bygningen er på 600 kvadratmeter, der det er 7500 burhøns, og den andre bygningen har et grunnareal på 350 kvadratmeter og huser 4000 frittgående høner.

Hver 14 måned må besetningen av høns skiftes ut, men på grunn av regelverket kan ikke hønsene slaktes kommersielt på gården. Den nye besetningen kjøpes for øvrig fra Vestbygd hønseri i Lødingen. Det betyr at det blir to måneder med produksjonsstans i året, da det tar to måneder før den nye besetningen er ankommet anlegget til de er verpeklare. Dette er en driftsutgift på ca 750.000 kroner, i tillegg til oppholdet i produksjon.

– Nå har vi en avtale med flere hundekjørere i Øst-Finnmark som henter hønsene vi skal skifte ut. De tar henimot 9000 av besetningen.

FORDELT: Hønsene er fordelt i bur og i frittgående fasiliteter.

STØRSTE: Friborg gård er gradvis bygd ut og er i dag Nord-Norges største eggprodusent.

HEKTISK: Hvert døgn pakkes 10.000 egg, og nå ønsker Svein Slåtsveen å investere i en automatisk pakkelinje.

FINNER FEIL: Svein Slåtsveen kan finne ulike feil ved hjelp av apparatet.

Foto: Henriette Baumann, Finnmarken

Hva er termografering?

Termofotografering er en teknikk for å fotografere temperaturskjeller på alle typer overflater. Forskjellige farger gjengir temperaturnivåene på overflaten. Teknikken benyttes til å finne ut om det er kuldegjennomgang eller varmetap i bygg eller varmegang i motorer, sikringer, brytere etc.

Termografering kan også benyttes til å finne betennelser (feber) på dyr og mennesker. Spesielle kameraer må benyttes. Disse koster fra noen tusen til en million. SGT-Finnmark disponerer et industrikamera til ca 120.000.

Verdensledende i Lak

KONTOLL: Nærmest daglig blir det tatt prøver av laksen i merdene.

ET TILBUD SOM VARMER.

Glamox varmeovner fra kr 750.- m/elektronisk termostat

750.-

**AB
US**
ENTREPRENØR AS

Elektro
Tele
Data

Din kontakt på Nordkyn Tlf 78498616

MEMBER AV ELEKTRIKERKJEDEN

EL-PROFFEN

www.elproffen.no

SalMar

- En av verdens største og mest effektive produsenter av oppdrettslaks.
- Eier 81 lisenser for marin produksjon av atlantisk laks i Norge.
- 58 lisenser i selskapets hovedvirksomhetsområde i Midt-Norge (Trøndelag og Nordmøre).
- 23 lisenser i Troms gjennom SalMars hel-eide datterselskap SalMar Nord AS.
- Eier 50% av Norskott Havbruk AS, som igjen eier 100% av Scottish Sea Farms Ltd, Storbritannias nest største produsent av laks med en kapasitet på 30.000 tonn slaktet laks.
- Eier 25,21 % av det Færøyske børsnoterte oppdrettsselskapet P/F Bakkafrøst.
- Har en betydelig foredlingsaktivitet, samlokalisert med selskapets hovedkontor på Frøya i Sør-Trøndelag.

GOD FJORD: SalMar har 12 laksemerder i en fjord

Laksefjord

Et av verdens ledende oppdrettselskaper, SalMar, har etablert seg i Laksefjord i Lebesby kommune.

I februar 2012 inngikk selskapet avtale med Villa Organics datterselskap Villa Arctic om kjøp av ti konsesjoner, en lokalitet i Laksefjorden, driftsmidler og biomasse, samt daglig ledelse og samdrift med Villa fra april 2012 til utslakting av 2015-generasjonen.

Styrket posisjon

Prisen for konsesjonene var på 110 millioner kroner, mens de øvrige eiendelene kostet 57 millioner kroner. Kjøpesummen justeres avhengig av lakseprisen med 15-50 millioner kroner. SalMar har i dag 23 konsesjoner i Troms og Finnmark.

– Denne investeringen styrker vår posisjon i Nord-Norge betydelig. Større produksjonskapasitet gir oss effektivitetsgevinster. Gjennom samdriften med Villa Arctic AS får vi et godt fotfeste i Troms og Finnmark, et område vi har stor tro på, sa konsernsjef Yngve Myhre i SalMar i en kommentar til Dagens Næringsliv etter at avtalen var sikret.

SalMar vil til enhver tid søke å utnytte det økte konsesjonsvolumet gjennom effektiv samdrift i Laksefjorden med Villa Arctic, samt gjennom økt produksjon på eksisterende lokaliteter i Troms og eventuelt nye lokaliteter i Finnmark. Oppkjøpet vil kunne øke slaktevolum i Troms- og Finnmarksregionen med 12-14.000 tonn ved full kapasitetsutnyttelse i 2013/14, heter det i meldingen fra selskapet.

Tre lokaliteter

I Lebesby – som eneste kommune i Finnmark – driver SalMar per i dag tre lokaliteter; Kvitelva, Bondejorda og Mårøyfjord.

I september besøkte vi anlegget ved Kvitelva i Bekkarfjord. Her ble vi møtt på den tidligere fergekaia i Kalak av Kåre Johan Teigen (24). Han har jobbet på anlegget siden i sommer.

Etter noen minutters båttur over fjorden var vi ved anlegget og ble møtt av røkter Arnkjell Bøgeberg (45). Han har siden år 2000 jobbet innenfor oppdrettsnæringen i Lebesby. Blant annet var han med på å sette ut de første laksemerdene selskapet Marine Farms eta-

blerte i Bekkarfjord. Firmaet avviklet driften i 2004 og opp gjennom årene har ulike selskaper benyttet områder i Laksefjord til oppdrett.

Slakteklar

– I mai i fjor valgte Villa å sette ut laks her ved Kvitelva. I dag er det fisk i 12 merder. Meningen er at den første laksen skal tas opp for slakting i oktober/november. Hvor selve slaktingen skal utføres er ikke avgjort. Men fisken blir fraktet levende med brønnbåt, enten til Jakobsnes i Sør-Varanger eller Skjervøy, sier Bøgeberg som legger til at Laksefjord er utmerket for oppdrett.

Laksen som nå skal slaktes har gått i merdene i ca. 18 måneder og vil ha en slaktevekt på rundt fem kilo, etter at den ble satt ut som smolt med en vekt i underkant av 100 gram. Slaktingen fortsetter utover vinteren og våren.

Ved anlegget i Kvitelva er det per dato seks årsverk. SalMar har totalt 12-15 ansatte i Finnmark, og det er utlyst ytterligere stillinger som røktere til anleggene i Laksefjord.

KONTROLL: Røkter Arnkjell Bøgeberg har gjennom sine fjernsynsskjermer full kontroll med det som skjer i merdene.

NYBEGYNNER: Kåre Johan Teigen er nybegynner på anlegget og glad for at SalMar har skaffet nye arbeidsplasser i Lebesby.

FØRING: Føringen foretas fra en stor flåte, er automatisert og doseringen er nøye tilpasset laksemengden i merdene.

❖ En av Nordkyns beste gavebutikker

❖ Vi har «nesten» alt du trenger til fjellturen

❖ Velkommen innom for en hyggelig handel

LYSTFISKER'N AS

Strandveien 175 i Kjøllefjord
Åpent alle hverdager til kl 18.00 (16.00)
Tlf: 78 49 99 16 – 918 76 297
E-post: post@lystfiskern.no

som betegnes som meget god for oppdrett.

«Sølvgruva» i Landersfjord

Etter å ha fjernet et helt fjell, er Frank Vadla og kollegene endelig klar til å sende ut mer av «sølvskatten» i Landersfjord.

Blue Silver. Smak på navnet. Den er regnet som kanskje den mest eksklusive laksen i verden. Midnattsol-, lave temperaturer og mørketid gjør fisken både fastere og rødere og ikke minst bedre i smak.

Dramatisk historie

Men før disse elementene setter sitt preg på laksen, skal den både unnfanges og fødes for å tåle de ekstre-

me forholdene i nordnorske merder. Det skjer ved Grieg Seafoods anlegg i Landersfjord, et steinkast fra Adamsfossen. Herfra får Grieg Seafood smolten de trenger i nord. Deriblant til merkevarelaksen Blue Silver, som er det ypperste av alt de produserer og som selges de til mest kresne konsumentene.

Veien fram har imidlertid vært svært dramatisk og inneholdt alt fra eventyrlig optimisme til tårevåt fortvilelse. Det var nemlig her Lebesby kommune en gang i tiden gjorde seg bankerott da de stilte kommunkassa i pant for å bli en del av den gryende laksenæringen i siste halvdel av 1980-tallet.

I en næring som fortsatt var på forskningsstadiet, startet det hele med knak og fall som kommunen brukte år på å komme seg ut av.

Men alt dette hører i dag historien til. Rett over nyåret vil nemlig Grieg Seafood offisielt åpne et av verdens mest moderne smoltanlegg som er med på å styrke Lebesby kommune som smolthovedstaden i Finnmark. Med utvidelsen vil selskapet kunne produsere hele fem millioner settefisk årlig.

Resirkulering

Anlegget som er så stort at det nesten kan romme to fotballbaner, er rett nok allerede tatt i bruk. For skal de klare å forsyne oppdretterne med smolt, da er det ikke tid å avvente til pomp og prakten er over.

Til gjengjeld vil staben kunne vise

fram et anlegg i full drift. Vi fikk en tjuvtitt, da Frank Vadla kunne ta oss med på en rundtur i det toppmoderne anlegget.

Den største forskjellen fra tidligere driftsformer, er strøypingen av vannforbruket. Mens smoltanleggene tidligere var avhengig av svært store vannmengder, har ny resirkuleringsteknologi gjort at forbruket er helt nede i 300 liter i minuttet på mangedoblet produksjon.

Smoltmiljø

– Egentlig kunne dette anlegget ligge hvor som helst. Med dagens teknologi lar det seg gjøre å produsere store mengder smolt nærmest med vann hentet fra små kommunale anlegg, sier Frank Vadla.

Heldigvis for indre del av Laksefjord, var situasjonen en helt annen

da smoltnæringen ble etablert på slutten av 1980-tallet. Da krevdes det ekstraordinære mengder vann, slik at kun få plasser var i stand til å romme smoltproduksjon. Disse vannmengdene fantes inne i Laksefjord. Dermed fikk man etablert et eget smoltmiljø i området – og som i dag, 25 år etter etableringen, er Finnmarks eneste.

Bortsett fra i Laksefjord, er det per i dag kun i Båtsfjord det produseres smolt. Men her er det i beskjedne mengder.

ANDRE TIDER: Dette er alt vann som går til spille. Da Frank Vadla startet i næringen krevde produksjonen ei hel elv.

En viktig brikke

Smoltanlegget i Landersfjord er en meget viktig brikke i Grieg Seafood Finnmark AS.

Grieg Seafood Finnmark AS driver oppdrett av laks og ørret med 24 matfiskkonsesjoner. Videre består selskapet av prosessanlegg, settefiskanlegg, bøteri, fryseanlegg og smolt-produksjon. Selskapet har til sammen 180 ansatte og er en av de største arbeidsgiverne i Finnmark.

Aktiviteten i Finnmark ble etablert i 1978 av Harald Volden, som er blant pionerene innen fiskeoppdrett i Norge. Siden den gang har Volden Group blitt en av de mest lønnsomme oppdrettselskapene i Norge. Selskapet ble fusjonert inn i Grieg Seafood i november 2006, men familien Volden har i dag fortsatt en bety-

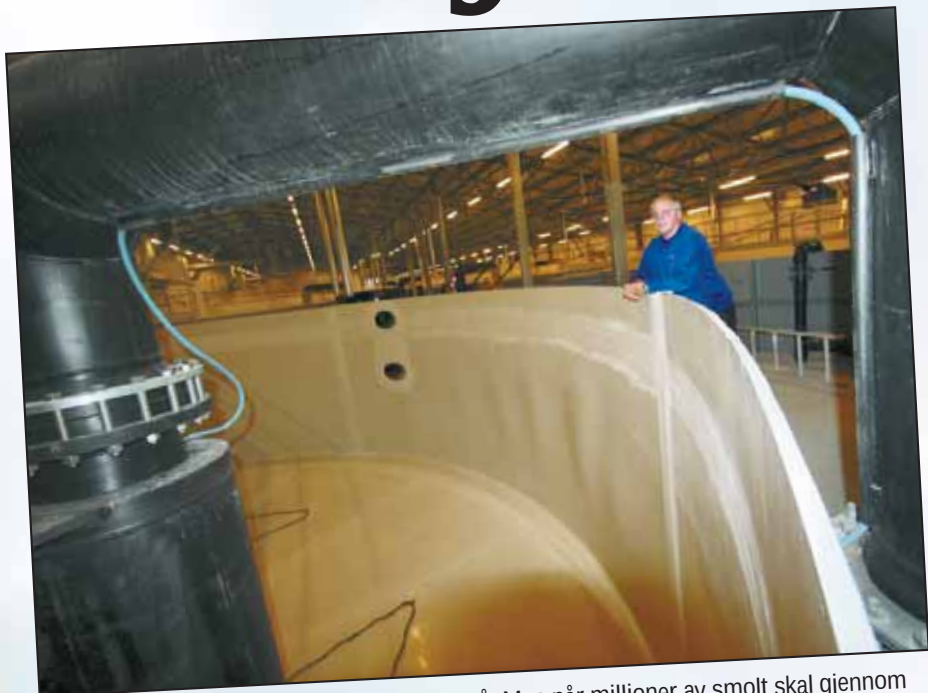
delig eierandel i Grieg Seafood ASA.

Grieg Seafood Finnmark driver det nordligste fiskeoppdrettsanlegget i verden, tett opptil Nordkapp, og drar nytte av landets korteste eksportrote til Russland, inkludert storbyene Moskva og St. Petersburg. Nesten all produksjonen blir eksportert, og selskapets viktigste markeder i dag er EU, Russland, Japan, og Kina. I tillegg er Ukraina, Taiwan og Korea viktige markeder for selskapet.

Matfiskaktiviteten er lokalisert i fire forskjellige regioner i Vest-Finnmark. Samtidig har både settefiskanlegg og prosessanlegg nylig gjennomgått betydelige oppgraderinger, og er i dag topp moderne med økt kapasitet.

Grieg Seafoods salgssavdelingen for Norge, er for øvrig plassert i lokalene til Grieg Seafood Finnmark i Alta.

dersfjord

GOD Plass: I nyhallen blir menneskene små. Men når millioner av smolt skal gjennom anlegget krever det plass.

og Kamala Shrestha (Nepal/Lebesby).

FeFo

TAR VARE PÅ OG UTVIKLER FELLES RESSURSER/ÁIMMAHUŠA JA OVDÁNAHTTÁ OKTASAŠ VALLJODAGAID

FeFo bidrar til bolyst og trivsel i fylket

FeFos støtteordninger bidrar til mange ulike lokale arrangement og aktiviteter i Finnmark.

Med grønne midler, samt sponsor- og støtteordninger, skaper FeFo aktiviteter og trivsel i lokalsamfunn.

www.facebook.com/finnmarkseiendommen

www.fefo.no

09975

NORDKYN KRAFTLAG

Nordkyn Kraftlag AL
Selskapet har 12 ansatte.
Administrasjonen ligger i Kjøllefjord.

I uvær og blest er Nordkyn Kraftlag best.

Nordkyn Kraftlag AL

Et selskap som driver med oppgaver innen for:

- Produksjon
- Kraftomsetning
- Overføring av elektrisk energi
- Bredbånd
- Varmepumper

Nordkyn Kraftlag AL
Strandveien 114
9790 KJØLLEFJORD

Hjemmeside: www.nordkyn-kraftlag.no

VIL BLI: De ønsker nye arbeidsplasser og vil bli i bygda, Mariell Ødegård (t.v.), Linn Mørch Pettersen og Eva Marie Miranda.

Vil ha boplikt i Dyfjord

De er store optimister, jentene i Dyfjord som står bak foreningen «De ville bak fjellet». Nå ønsker den aktive bygdeutviklingsforeningen at kommunen innfører boplikt.

– I dag har vi husmangel her i bygda samtidig som det står mange tomme hus som nå brukes som fritidsboliger, sier Linn Mørch Pettersen.

Det var for om lag ett år siden at «De ville bak fjellet» så dagens lys. Det var tre av Dyfjord unge innbyggere, med Linn Mørch Pettersen som leder, som fant ut at noe måtte gjøres for å snu utviklingen i den lille fraflyttede bygda med fire småbarnsfamilier.

Samlingspunkt

De unge av bygdas om lag 50 innbyggere i Dyfjord ser en framtid i bygda, vel 20 kilometer fra kommu-

BUTIKK: Bruktbutikken har et stort utvalg og ble mye besøkt i sommer. I underetasjen er avdeling med blant annet bøker, keramikk, glass, leker og pyntegjenstander.

nens administrasjonssted, Kjøllefjord.

Da vi besøkte bygda Dyfjord, der innbyggerne ønsker bedre mobiltele-

fondekning, var noe av de yngre kvinnelige innbyggere samlet på skolen som ble nedlagt i 2004 og i dag brukes som barnehage. Her kan både

unge og gamle benytte gymnastikksal og skolens vevstue. Og i underetasjen er kinosalen intakt og benyttes hver søndag. Da vises en barnefilm etterfulgt av en film for den voksne del av innbyggerne.

– Den tidligere skolen er blitt et samlingspunkt og her har vi et kreativt verksted en gang i uka, sier Linn som har to år igjen før hun er utdannet lærer. Undervisningen er nettbasert, dermed kan hun ta utdanningen mens hun bor hjemme.

Ønsker arbeidsplasser

I fjor ble barnehagen drevet på dugnad. Nå får de et kommunalt tilskudd på 40.000 kroner per barn. Her drives også førskoleundervisning i samarbeid med barnehagen i Kjøllefjord.

– Både vi og barna er glad for å slippe å kjøre den rasfarlige strekningen til Kjøllefjord i vinterhalvåret, sier Linn.

Selv om to barnefamilier flyttet fra bygda i fjor, har de gjenværende i bygda stor tro på framtiden.

For å fremme trivselen i bygda har foreningens medlemmer i sommer hatt en stor ryddeaksjon i bygda. Blant annet er oljetanker tilhørende stedets fiskebruk blir malt og dekorert.

– Nå tar vi vare på alt av matavfall. Det skal bli kompost som vi seinere kan bruke til planting. I fjor åpnet vi også en bruktbutikk i kombinasjon med kafé. I sommer var den åpen hver dag, nå holder vi åpen hver lørdag ettermiddag. Fra vår side arbeides det også med etablering av nye arbeidsplasser. Planene er langsikte og handler blant annet om turisme. I dag har vi kun én arbeidsplass, fiskebruket som har utenlandske eiere. Vi hadde håpet at lokale aktører overtar bruket, det vil være en klar fordel. I dag er det ved bruket sju-åtte arbeidsplasser og framtiden med dagens eiere er usikker, sier Linn Mørch Pettersen, en av jentene bak «De ville fjellene», som har tro på Dyfjords framtid, i likhet med de andre vi møtte i bygda.

FRAMTID: De unge i Dyfjord har tro på en framtid for bygda.

TRIVES: De trives i bygda, Ariel Victoria Mørch Wian, Liya Gabrielle Miranda, Jim Leo C. Miranda, Emmelinn Aurora Mørch Wian og besøkende Jeanett Ødegård.

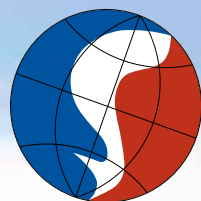

Vår visjon

Vår visjon er å være billigst på laks

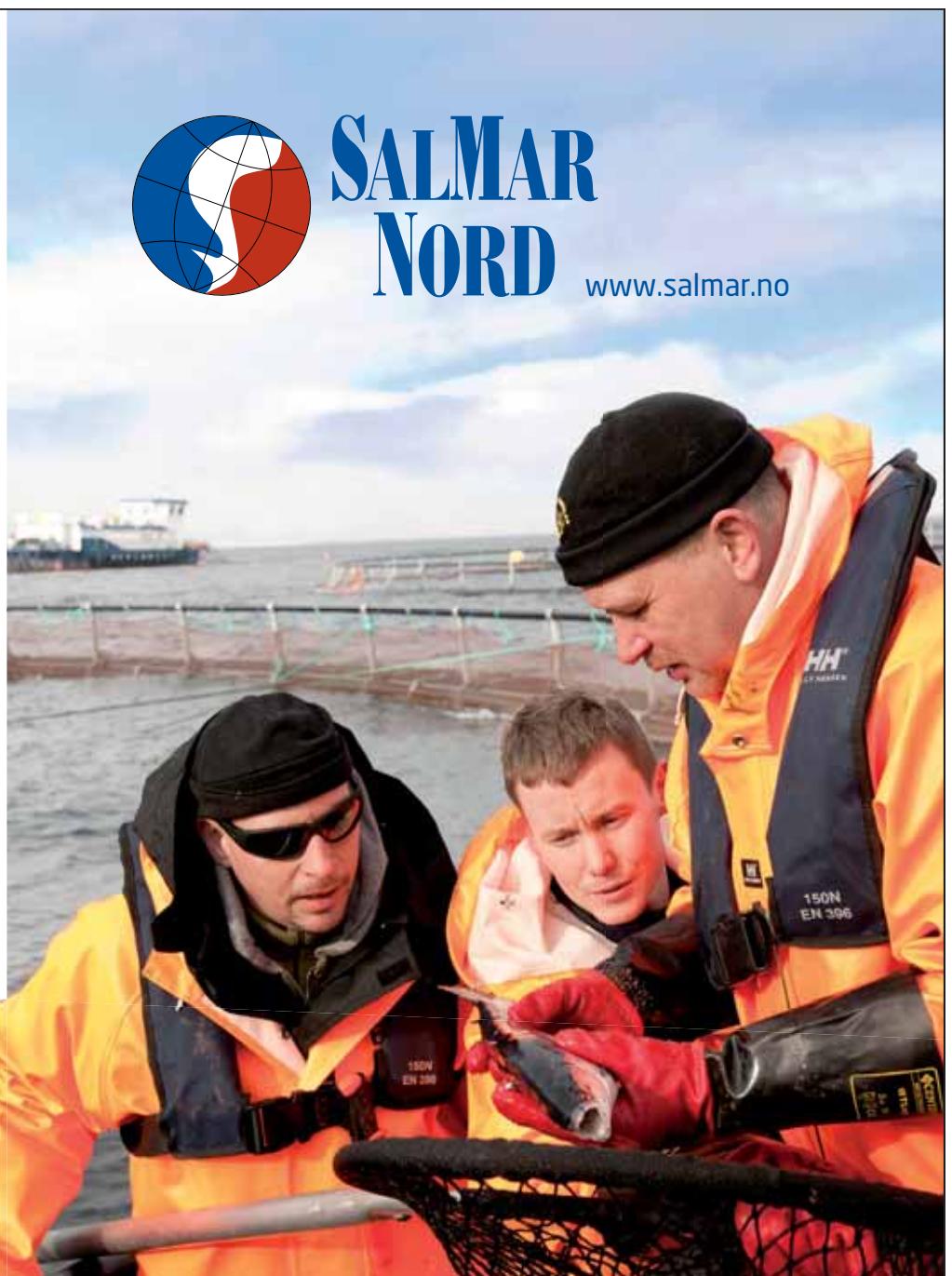
SalMar er Norges tredje største oppdrettsselskap med fullt integrert produksjon fra stamfisk til markedsklare produkter. Selskapet har 660 ansatte og aktivitet i omkring 25 kommuner i Midt- og Nord-Norge. SalMar startet sin virksomhet på Frøya i Sør-Trøndelag med en laksekonseksjon og et lite foredlingsanlegg i 1991. Hovedaktiviteten er fortsatt knyttet til slakting og bearbeiding av laks på Frøya, hvor også konsernets administrasjon er samlet. Selskapet omsatte i 2011 for 3,6 milliarder kroner og det forventes fortsatt vekst i konsernets virksomhetsområder.

SalMar Nord AS er et datterselskap av SalMar ASA med produksjon av smolt og matfisk av laks. SalMar Nord AS skal i 2012 produsere omkring 22.000 tonn laks og selskapet har i dag 70 ansatte. Hovedkontoret flytter i disse dager til Finnsnes, mens selskapets settefiskproduksjon foregår i Gjøvika på Senja. SalMar Nord produserer laks i følgende kommuner; Tromsø, Tranøy, Dyrøy, Berg, Bjarkøy, Lenvik, Nordreisa og Lebesby.

**SALMAR
NORD**

www.salmar.no

Foldalbruket – en k

Det tidligere Foldalbruket er i dag en «levende» kulturhistorisk perle.

Anlegget, som totalt har et gulvareal på vel 4300 kvadratmeter, er fordelt over fem bygninger. Tørrfiskbrygga, som ruver høyest med sine fem etasjer, er levendegjort gjennom tusenvis av dugnadstimer, utført av entusiastiske medlemmer av Kjøllefjord Kystlag og støttet økonomisk av Lebesby kommune. Og resultatet er imponerende.

Det er en stolt museumsbestyrer, Liv Jorunn Lauritsen Nygård, kledd i snekkerkjeledress og skipperlue som guider oss i det store restaurerte kulturelle møtestedet.

Kinosal

Museumsbestyreren kommer rett fra snekkerbua der hun er i ferd med å restaurere kinostoler. For nå er hun i ferd med å rydde plass til en liten kinosal i bryggas andre etasje. Der finner vi også musealske gjenstander fra en svunnet tid. Fotografier, tavler med historiske beskrivelser og modeller av Kjøllefjord, den lille fraflyttede bygda Skjønningberg, et av de største fiskeværerne på Nordkyn rundt år 1900, og en modell som viser utsnitt av bebyggelsen på Sværholt. Alle modellene tar utgangspunkt i hvordan det så ut rundt 1930-tallet, rundt ti år før bygdene ble brent. I Kjøllefjord var det kun ett bygg som sto igjen, et lite fyrlykthus fra ca. 1885. Det er reddet og plassert inne i museumsanleggets andre etasje.

Vi vender tilbake til kinosalen. Her blir det beskjedne 25 til 30 sitteplaser.

– Setene, antagelig fra 1930-årene, har stått i kinosalen her i Kjøllefjord. Opprinnelig kom de til Kjøllefjord på 50-tallet, fra en kino i Oslo, og nå skulle de kastes, men heldigvis ble noen seterader berget. Flere av dem må restaureres før de monteres. Når setene er på plass er det meningen at turister her vil få se en rundt 10 minutters stemningsfilm som er viet lyssettingen av Finnkirka og årstidenes skiftninger med godvær og uvær, sier Nygård.

At hun også utfører snekkerarbeid mener hun selv ikke er tilfeldig, all den tid hun er datter av en møbel-snekker, og hun har alltid vært interessert i snekkerarbeid. En interesse hun absolutt får bruk for som bestyrer på det store Foldalbruket. For alltid er det noe som trenger vedlikehold og reparasjon.

– Vi har et rimelig stort materiell og delelager, sier museumsbestyre-

ren og viser fram en eske originale vindushemser produsert på 1950/60-tallet.

Museum

Foldalbruket, som siden 1916 har eksistert som fiskebruk og tran-damperi, ble lagt i aske i november 1944. Bruket ble gjenoppbygd i perioden 1945–1952, og er nå først og fremst et museumsanlegg, noe bestyreren understreker. Men samtidig skal det være et levende kystkultursenter.

– På kaiplan forteller vi Foldalbrukes nærmere hundreårige historie. Sløyelinja har vi også tatt vare på. I tredje etasje, som opprinnelig var produksjonslokale for tørrfisk, er det i dag innredet til konsertlokale med til sammen 275 plasser, selvsagt med bar. Interiøret er røft. Blant annet er bordene bygd av tykke kai-planker og flertall av «stolene» er fiskekasser. Både musikere, som er imponert over lokalets akustikk, og publikum er meget godt fornøyd med lokalet som gir en spesiell atmosfære og intimitet. Gjennom året har vi en rekke større og mindre kulturelle arrangementer, festivaler og konserter, sier Nygård. Bryggeloftet kan også leies til privatarrangementer, så her har det vært både slektstreff, bryllup, konfirmasjons- og bursdagsfest!

Vernet

Som tidligere nevnt ble Foldalbruket brent under krigen og gjenoppbygd. Et nytt fiskebruk ble gjenreist, mer moderne og betydelig større enn det som var vanlig. Her var fiskemottak og salteri på grunnplan.

I andre etasje var det emballasjelager og kassefabrikk. I de neste tre etasjene tørrfisklager. Bare damperiet ble gjenreist på samme tegninger som var brukt før krigen.

Den store burekka sto ferdig i 1952. Inntil 1958 la også hurtigruta til ved Foldalbrukets kai. Driften ved fiskemottaket opphørte i 1977, men bruket kjøpte fortsatt inn ferdigtørket fisk fra andre bruk i Finnmark fram til 1984, og den siste tørrfiskskipingen fant sted i 1986. 400 bunter til en vekt av 20.000 kilo – ble da skipet fra anlegget i Kjøllefjord til Afrika – som en del av den norske stats nødhjelp til daværende Biafra.

Kjøpte anlegget

– Kjøllefjord Kystlag ble etablert i 1993. Noe av det første laget gjorde var å kjøpe anlegget, som hadde stått til forfall siden 1986. Prisen var 300.000 kroner. Med overtakelsen ble riving av Foldalbruket hindret og i 1994 ble hele anlegget fredet av

TIDSRIKTIG: I konsertlokalet er det en tidsriktig bar.

Riksantikvaren. I tillegg til hovedbygget har kystlaget også tatt vare på tilliggende bygninger, blant annet den tre etasjers burekka. I første etasje var det blant annet egne buer og toaletter. I etasjen over var det innredet beboelsesrom med kjøkken for fremmedfiskere og tredje etasje var notloft. I dag inneholder bygget blant annet kontorer og sommerkafé på

grunnplan. Beboelsesrommene i andre etasje er i dag blitt åtte overnattingsrom for turister. Her er et mindre selskapslokale med kjøkken, og vi har også funnet plass til en sauna i første etasje, sier Liv Jorunn Lauritsen Nygård. Hun har siden 2004 jobbet på Foldalbruket, fra 1. januar 2008 som daglig leder og museumsbestyrer.

I 2004 ble stiftelsen Foldal opprettet. Det var vanskelig å gå over til kommersiell drift basert på dugnad. Derfor opprettet man en stiftelse i samarbeid med Lebesby kommune og Kjøllefjord Handelsstandsfor- ening. En prosjektleder og en museumsansvarlig ble ansatt. I dag fyller Liv Jorunn Lauritsen Nygård begge disse stillingene.

KYSTKULTUR: Foldalbruket er et imponerende kystkulturelt senter.

MØTESTED: Tønner, kaiplankebord og fiskekasser dominerer interiøret i møte- og konsertlokalet.

ulturhistorisk perle

– I sesongene sysselsetter vi også flere ungdommer, både som guider og vertskap på burekka. I tillegg til

innleide snekkere på restaureringssiden. I perioder er det mye liv på bruket, men vinterstid pusler jeg mest

aleine på det store ærverdige kystkultursenteret, sier Liv Jorunn Lauritsen Nygård.

ELDST: Dette lille fyrhuset fra 1880-tallet, som er å finne i Foldalbruken, var eneste hus som overlevde krigsårene og er også det eldste.

HISTORIE: Musealske gjenstander, historiske bilder ledsaget av informative tekster forteller om en rik kultur på Nordkyn.

SNEKKER: Snekkerkunnskapene kommer godt med, og Liv Jorunn trives i snekkerbua.

Selskaps/møtelokale til leie

«Platten» har fått nye eiere, men lokalet leies fortsatt ut til ulike arrangement.

Her finner du alt du trenger for å arrangere sammenkomster i ulike varianter.

Lokalet ligger fem minutters kjøretur fra Kjøllefjord.

Kontakt

DAVVI SIIDA

Ellinor, 915 18944,
egutsi@gmail.com
for nærmere informasjon
og avtale

Nordkyn Vekst As

– Utvikling gjennom arbeid –

– Ved	– Plakattrykk
– Vaskeri	– Skilt
– Post/bud	– Skiifer/treverksted
– Kopi	– Kafè
– Trykk på klær	– Fiskernes Velferd
– Bilreklame	

Tlf. 78 49 93 90

INNLEID: Mikkel Gaup er innleid for å gi turistene en smak av samisk kultur.

Med ni milliarder mennesker på kloden i år 2050, ligger en stor del av verdens matproduksjon i hendene til havbruket

Vi er klare for utfordringen!

Akvatekniker på settefiskanlegget i Lebesby, Vebjørn Myhre

Vårt nye toppmoderne settefiskanlegg i Lebesby kommune er et av verdens mest avanserte settefiskanlegg. Med fokus på fiskevelferd, miljøvennlighet og arbeidsmiljø har vi bygget et anlegg for fremtiden.

Vi er svært stolte av å produsere store deler av vår smolt til Grieg Seafood Finnmark i Lebesby kommune

Grieg Seafood Finnmark AS
www.griegseafood.no

Turistmagneten Nordkyn

De siste årene har turistmen fått en stadig større betydning for Nordkyn. Dette takket være en målrettet og bevisst satsing på reiselivsprodukter som blir «skreddersydd» og tilpasset ulike årstider.

– Vi satser langsiktig på produkter som er unike, sier leder for Visit Nordkyn og Arctic Coast AS i Kjøllefjord, Jan Olav Evensen.

Han har 50 prosent stilling som daglig leder i Arctic Coast, og 50 prosent stilling i Visit Nordkyn, som er halvøyas næringsforening og paraplyorganisasjon for 12 aktive reiselivsbedrifter. Visit Nordkyn ble etablert i 2007. Fremover skal Visit Nordkyn i større grad ta seg av salg og markedsføring av Nordkynhalvøyas mange muligheter, første og fremst vandreturer, men også skuter-safari, besøk hos reindriftsfamilie og havfisketurer.

Nytt opplegg

Arctic Coast ble etablert i 2008 og satser på arktiske opplevelser gjennom hele året. Etter noen års hardt arbeid ser det ut som om 2012 blir et økonomisk vendepunkt.

– De siste årene, etter at vi fikk kontakt med Hurtigruten ASA og innledet et samarbeid med reindriftsutøverne Ellinor og Ailo Utsi, som også er medeiere i Arctic Coast, har vi opplevd en økning i trafikken. I september i år satte vi i gang et nytt testprogram rettet mot hurtigrutepassasjerer. Dette høstprogrammet avsluttes i begynnelsen av november, rundt én måned før vi starter vinterprogrammet, sier Evensen.

Hurtigrutepassasjerene som deltar på høstprogrammets testturer blir hentet på kaia i Kjøllefjord og kjørt opp til Nordkyn Camping, eller Platten som anlegget om lag 10 kilometer fra Kjøllefjord er best kjent som. Vel framme får turistene oppleve en flik av samisk kultur og levemåte, naturens spiskammer og naturens apotek.

– Som «veiviser» har vi engasjert skuespiller Mikkel Gaup. I tillegg til at han gir turistene en innføring i det samiske språket og utnyttelse av naturens «apotek», gir han dem også et lynkurs i joik. Turistene får også servert en smakebit tørka reinkjøtt, tørrfisk, multer, rosenrot- og brenneslette. Etter en knapp times opphold med samisk kultur, blir deltakerne kjørt til Mehamn der de går om bord i hurtigruta på vei videre østover. Tilbakemeldingene fra deltakerne så langt i høst har vært overveldende, forteller Evensen.

Kraftig løft

Jan Olav Evensen sier at reiselivsnæringen fikk et kraftig løft da de fikk kontakt med Hurtigruten.

– Nå blir våre tilbud markedsført langt bredere enn tidligere, og vi har allsidige og spennende tilbud gjennom hele året. At vi også har fått et nært samarbeid med familien Utsi har vært med på å løfte produktene. I sommerhalvåret, fra 10. mai til 10. september, har Ellinor og Ailo i seks sesonger invitert hurtigruteturister inn i sine to lavvoer de hver vår setter opp ved Oksevatnet. Her har de også rein gående på beite. Sist sommer var det vel 3000 turister som besøkte leiren. I vinterhalvåret arrange-

MAGNET: – Nordkynhalvøya er blitt en turistmagnet, hevder Jan Ola Evensen.

rer vi snøskuttersafari, også i vintermørket, mellom Kjøllefjord og Mehamn, et opplegg som er meget populært. Den om lag 20 kilometer lange turen tar nærmere 90 minutter. Her har vi et nært samarbeid med Nordic Safari i Mehamn, som stiller med 20 snøskutere. Sist sesong deltok nærmere 1500 turister på våre snøskuterturer over fjellet. Så vi er svært fornøyd med å ha et så godt samarbeid med Hurtigruten, en tung aktør med et slagferdig markedsføringsapparat, praktisk talt over hele kloden, avslutter Jan Olav Evensen.

Kjøpte Platten

At Ellinor og Ailo Utsi, som har sommerbeite på Nordkyn, nå har gjort turisme til en binæring var tilfeldig.

– Vi kom i kontakt med kulturpersonen Kjell Sørbø. Han spurte om ikke vi kunne gi turistene en opplevelse av ekte samisk kultur når vi en gang oppholdt oss i området, og vi fattet interesse. Vi kommer jo hit til sommerbeitene i april og flytter i oktober. Så hvorfor ikke gi turister en opplevelse. Derfor satte vi opp to lavvoer ved Oksevatnet, ikke langt fra Platten. Her tar vi imot gjester som gjennom besøket får et innblikk i vår kultur, samtidig som de får en enkel servering av tradisjonell samisk mat. I den største lavvoen er det plass til 35 personer, forteller Ailo Utsi.

I sommer kjøpte familien Utsi Nordkyn Camping, eller Platten som er det lokale navnet. Utfartsstedet ble anlagt som en danseplatt på 1960-tal-

SATSER: Familien Utsi satser på turisme i kombinasjon med reindrift på Nordkyn. Her venter Ailo Utsi, sammen med Lillian Aikio (t.v.) og Marit Berit Sara Oskal på en busslast hurtigruteturister.

LEIR: Ved Oksevatnet hadde Utsi-familien vel 3000 gjester i sine to lavvoer i sommer.

PLATTEN: Ellinor og Ailo Utsi har overtatt driften av Nordkyn Camping, lokalt kjent som Platten.

let. Senere ble Platten utvidet med flere bygninger, og på begynnelsen av 2000-tallet var siste renovering og

utbygging. I tillegg til hovedbygget med plass til ca. 50 personer, er det i dag to campinghytter med ni senge-

plasser. Nå planlegges en ytterligere utbygging, med blant annet bades-tamp.

Innføring i samisk kultur

Da skuespiller Mikkel Gaup, kjent fra både film og fjernsyn, fikk forespørsel om å være med på Arctic Coast sitt testprogram rettet mot hurtigruteturister kunne han ikke si nei, selv om engasjementet går fra september til begynnelsen av november.

– Det er spennende å kunne bidra til en større forståelse for samisk kultur og ikke minst, hvordan samene utnytter naturens allsidige urter som

brukes både til drikke og lindrende medisin. Og så får jeg anledning til å lære turistene litt joik, og demonstrere bruken av sjamantromme, noe som begeistrer turistene. Turistene får også et lynkurs i joik, det skaper virkelig stemning her på Platten.

Når turistene ankommer Platten i høstmørket blir de møtt med dempet samisk musikk og peisild.

– Stemningen er på mange måter magisk, og jeg ser at turistene er spente på hva de blir møtt med når de inntar sittebenkene med reinskinn. Men det går ikke lenge før stemningen nærmest er løftet i taket, og mange

av de besøkende går joikende ut i bussen, sier en fornøyd Mikkel Gaup som holder turistene i ånde i om lag én time.

Hva gjør så entertaineren på all den fritiden han har i Kjøllefjord, mellom hurtigruteanløpene?

– Jeg skal delta på flere av turistaktivitetene her i Kjøllefjord. Så skal jeg til Tana, Vadsø og Båtsfjord å ha skoleforestillinger. Jeg er åpen for oppdrag, så det er bare å ta kontakt, sier Mikkel Gaup.

For øvrig har det så langt i snitt vært rundt 25 hurtigruteturister på hver tur.

BARNETIME: Ønsker noen en barnetime med Mikkel Gaup er det bare å ta kontakt.

VERTINNE: Side 2002 har Maria Sørbø drevet Hotel Nordkyn, siden 2009 som hotelleier.

Hotell-vertinnen

Helt siden hun gikk på videregående skole, og som ung jente hadde sommerjobb på Rica Hotel i Vadsø, har Maria Sørbø drømt om å kunne invitere gjester til eget vertshus. I 2002, 22 år gammel, fikk hun muligheten. Ikke til å drive et vertshus, men et helt hotell, Hotel Nordkyn midt i sentrum av Kjøllefjord. I dag er hun hotellets eier.

Hotellet ble bygd som gjestgiveri i 1967/68 av et andelslag. Opp gjennom årene har det vært flere eiere. På slutten av 1970-tallet, da Roald Jahre overtok endret han navnet til Nordkyn Vertshus.

Tilsatt i 2002

Jahre drev vertshuset til 1999. En liten periode var vertshuset stengt og forlatt, inntil to lokale næringsdrivende, Bård Rasmussen og Arne Berg valgte å kjøpe vertshuset. Begge er i dag medlemmer av hotellets styre.

– Investorene brukte tusenvis av

dugnadstimer på å bygge om og renovere vertshuset, som etter om lag ett år framsto som et moderne hotell, med navnet Hotel Nordkyn. Selv fikk jeg i 2002 tilbud om å drive hotellet, et tilbud jeg ikke kunne si nei til. Og sommeren 2009 kjøpte jeg hotellet, sier hotellvertinnen.

Hotel Nordkyn er et koselig lite hotell, med utsikt over den vakre Kjøllefjorden og den berømte Finnkirka, som lyssettes i vinterhalvåret når nordgående hurtigrute ankommer.

– I dag har hotellet 12 rom og 22 sengeplasser, en trivelig pub som også er spisested, resepsjon og kafé. Her har vi også storskjerm. I restauranten er det, med en viss godvilje inntil 100 sitteplasser. Videre har vi møteromsfasiliteter og tilbyr forskjellige aktiviteter i samarbeid med andre aktører på Nordkyn, sier Sørbø. Omsetningen i 2011 kom opp i vel 5,4 millioner kroner med et årsresultat på 115.000 kroner.

Lokale matretter

Hun legger vekt på at gjestene skal trives og at de får servert mat basert på lokale råstoffer.

– Våre fiskeretter er alle hjemmelagde. Vi henter fisken selv på kaia og den tilberedes så fersk som mulig. Vi får mye skryt av vår spesialitet;

boknafisk, eller hjellosing som vår variant kalles. Det er rund torsk som har hengt til tørk i vinterluft ca. tre uker før den kokes. Men vi har også andre gode retter på menyen; reinsdyrstek så mør at den smelter på tunga, nydelig lammekjøtt, samt flere fiskeretter hvor råvarene er fisket rett uti Kjøllefjorden. Til daglig serverer vi maten i vårt spiseri eller «puben» som den heter på folkemunne, sier Maria Sørbø.

Ingen konkurrent

Selv om Foldalbruket også arrangerer konserter og festivaler i sommerhalvåret – og har skjenkemuligheter og noen få overnattingsplasser, har Maria Sørbø ikke noe imot det.

– Tvert imot, dette ser vi bare positivt på. Så for oss er ikke Foldalbrukets aktiviteter på noen måter en konkurrent, men heller et supplement som ofte bruker oss som catering, sier hotelleieren som selv arrangerer konserter, temakvelder og nå står foran en ny julebordsesong.

Hotel Nordkyn og Maria Sørbø har for øvrig skaffet kommunen vel fem årsverk og kan glede seg over et godt belegg så langt i år. Og hun har ingen planer om å forlate verken Hotel Nordkyn eller sitt hjemsted Kjøllefjord.

Satser

Selskapet Striptind AS er på mange måter unikt. For her kombinerer yrkesfiskere sin virksomhet med havfisketurisme.

I dag har selskapet to 36 fots speedsjarker som også er sertifisert for å ta havfiskeentusiastiske turister med på storhavet.

Rederiselskapet Striptind AS ble etablert i 2001 og initiativtakerne var blant andre Jonny Pedersen, Tor Petter Krogh og Frode Lyngedal.

Kjøllefjord Brygge

Gründerne investerte i et kystfartøy, «Sriptind», og i 2009 kjøpte de et tidligere fiskerianlegg, Kjøllefjord Brygge. Bryggen ble oppført i 1994/95 og har fått en omfattende renovering.

I samme tidsperiode som overtakelsen av Kjøllefjord Brygge ble fartøyet «Sriptind» solgt og det ble i 2006 investert i tre nye topp moderne speedsjarker.

– Rederiet valgte for om lag ett år siden å selge en av båtene. I dag drifter vi med de to 36 fots speedsjarkene «Ørntind» og «Vårliner», begge sertifisert for havfiske. I 2009/10 kom ideen om å satse på turistfiske i sommermånedene. Vi ser at her er et stort potensial. Samtidig ble det besluttet at deler av Kjøllefjord Brygge, som har et grunnareal på 920 kvadratmeter, også kunne utnyttes til havfisketurister. Vi har nå fått innredet tre moderne og tidsmessige utleieleiligheter i Kjøllefjord Brygge, og planlegger etablering av to nye. I tillegg har vi også tre åpne hurtiggående aluminiumsbåter turister kan leie. Nå viser det seg at havfiskemulighetene her i Kjøllefjord begynner å bli kjent, ikke minst i Tyskland. Herfra har vi også hatt mange havfiskere, og tilbakemeldingene vi får er udelt positive, forteller Pedersen.

Skikkelig tilbud

Sesongen for havfisketurisme er fra midten av mai til ut i september. Rederiet har valgt å ta maksimalt 10 havfisketurister med på

FORNØYD: Jonny Pedersen er fornøyd

hver tur. Når det gjelder de åpne utleiebåtene er det normalt fire personer om bord på hver tur, selv om kapasiteten er større. Årsaken til at tallet er redusert i forhold til tillatt maksimaltall har sammenheng med trygghet. I år har de hatt rundt 20 turistgrupper på havet.

– Med to fartøy kan vi behandle turistene på en skikkelig måte. Og med fire skipperer kan vi drive effektivt, både kommersielt fiske og turistfiske, sier Jonny Pedersen som legger til at i tillegg

HAVFISKE: Speedsjarken «Vårliner» er også klassifisert for å ta turister med på havfiske.

på havfiske

med resultatet av årets havfisketurisme.

til han, Tor Petter Krogh og Frode Lyngedal er også David Liland skipper i selskapet.

På Kjøllefjord Brygge er det også etablert en stor egnerbu med opptil 15 egne plasser. Deler av anlegget er også utleid til selskapet Norconsult.

I fjor hadde Striptind AS en omsetning på 10,3 millioner kroner og et årsresultat på 215.000 kroner, mot 7,4 millioner kroner i omsetning i 2010 og et lite negativt resultat.

TURISME: Kjøllefjord Brygge er tilrettelagt for blant annet turisme.

FISKEBRUK: Arnkjell Bøgeberg satser 3 millioner kroner på fiskebruk i Trollbukta.

Fiskebruk i Trollbukta

Arnkjell Bøgeberg fra Lebesby satser på å legge forholdene til rette for fjordfiskerne.

De siste årene er det tatt gode fangster med kongekrabbe i Laksefjord. Flere har nå også skaffet seg sjarker for å delta i krabbefangst og for å drive kommersielt fiske.

I Trollbukt, om lag fire kilometer ut fjorden fra Ifjord, har Bøgeberg lagt til rette for mottak av kongekrabbe.

– Siden 2005 er kaia i Trollbukt leid ut til kjøp av kongekrabbe. Krabben sendes videre til Norway Seafoods i Kjøllefjord. Så langt i år er kvantumet kommet opp mot 55 tonn, fordelt på leveranser fra ca. 25 fartøy. I fjorårets sesong kom kvantumet opp mot 110 tonn. Kaia i Trollbukt er renoveret og forholdene legges nå til rette for mottak av hvitfisk. Ikke minst fordi det er stadig flere som ønsker å satse på fisker-

yrket. Nå vet vi ikke hvor mye torsk, hyse og sei det egentlig er i Laksefjorden, nettopp fordi det ikke er noe mottaksanlegg, som igjen har medført til at fiskere ikke har driftet kommersielt på feltene i indre del av Laksefjord, sier Bøgeberg.

Kaifronten i Trollbukta er forlenget fra 20 til 30 meter. Videre er bygging av nytt mottaksanlegg på 230 kvadratmeter med sløye- og pakkeavdeling nå i slutfasen.

– Mye av arbeidene utfører jeg gjennom egeninnsats. Investeringer og egeninnsats kommer opp mot 3 millioner kroner, herunder et lånebehov på 1 million kroner, før arbeidene er slutført. Men uten støtte fra Innovasjon Norge, som har bidratt med 450.000 kroner, Sametinget med 300.000 kroner og Lebesby kommune med 100.000 kroner, hadde det nok ikke vært mulig å realisere kaiutbyggingen i Trollbukt, sier en optimistisk Arnkjell Bøgeberg.

• ADK-1 • Godkjenningsbevis for våtrom

FAGRØR AS

• Varme/Sanitær • Rørlegging
• Baderom • Kjøkken

Tlf. 78 49 85 21
Mobil: 995 16 444

Fax: 78 49 81 94

– Fagkunnskap gir trygghet

HOTEL NORDKYN

Gode senger – Lokal mat
Selskapslokaler – Konferanserom
– og en fantastisk utsikt mot Finnkirka

www.hotelnordkyn.no

Tlf. 78 49 81 51

Ambassadøren

Da nominasjonene til Lebesby kommunes Kulturpris for 2012 strømmet inn, var det ingen tvil; Kulturprisen måtte gå til den personen mange betegner som kommunens fremste ambassadør, og som har et imponerende kulturelt rulleblad, nemlig Kjell Sørbø (48).

Etter at han i mange år hadde vært i «utlendighet» for blant annet å ta teknisk utdanning som elektriker, vendte han tilbake fra Grimstad til Kjøllefjord i 1990. Siden da har han virkelig satt kulturelle spor etter seg.

«Æ gir mæ aldri!»

Vi møtte prisvinneren en høstmørk dag, inne i et av hans store prosjekter, Galleri Christensen. Her i det tidligere fiskebruket får publikum ulike kunst- og kulturopplevelser, med lyden av bølgene som skulper rett utenfor som akkompagnement. Vi sitter på det tidligere fiskebrukets kjøkken, omgitt av nostalgisk 50-talls interiør.

– Da vi overtok anlegget, hadde vi ikke hjerte til å skifte ut innredningen med noe mer moderne. Det er vi glad for i dag, sier Kjell, som i nominasjonene til Kulturprisen blant annet blir betegnet som en med store og ville ideer, kreativ og litt gal. Videre heter det i prisbegrunnelsen at han er idémaker og ulydig, og en fantastisk ambassadør for Kjøllefjord og Nordkyn. Han gjør dette (...) i kjærlighet til hjemmeplassen og hans motto er «Æ gir mæ aldri!!»

Pris, én krone

Vårt besøk er egentlig for å lage en reportasje om Galleri Christensen. Men Kjell er også ustyrlig som intervjuobjekt. Og han har så mye på hjertet, uten at hans fortellinger verken blir svulstige eller skrytende. For det han har fått til er et resultat av hans kjærlighet til Kjøllefjord spesielt og Nordkyn generelt.

La oss likevel begynne med Galleri Christensen. Her gjorde kommunen en transaksjon med Kjell Sørbø

POPULÆRT: I sommerhalvåret er Galleri Christensen blitt et populært turistmål, noe Kjell Sørbø nok er litt stolt av.

og Leif-Yngve og Birger Wallenius som nok må være noe av det beste kraft- og oppdrettskommunen har gjort, selv om handelen kun førte til et påfyll av kommunekassa med beskjedne én krone. For nå slapp kommunen å bruke hundretusener av kroner på riving av anlegget og veibygging – og fikk isteden et privatfinansiert kunst- og kulturelt opplevelses-senter.

Kulturelt møtested

Bakteppet for kjøpet av anlegget for seks år siden var egentlig litt tilfeldig. Kommunen skulle i utgangspunktet forlenge hurtigrutekaia. En forlengelse av kaia betinget ny adkomstvei, og den måtte anlegges der det nedlagte Christensenbruket ligger. Så viste undersøkelser at grunnforholdene var for dårlige til å kunne tåle en vei som blant annet skulle brukes til frakt av de store og tunge vindkraftmøllene. Resultatet ble at planen ble skrinlagt og ny hurtigrutekai ble anlagt på motsatt side av havna.

– Vi tre som var interessert i over-

takelsen befarte det uisolerte anlegget, og vi fant fort ut at hele anlegget var i meget dårlig forfatning. Istandsetting ville kreve enorm egeninnsats både i form av arbeid og penger. Ideen om å gjøre anlegget til et kulturelt møtested, og at det kunne bli et supplement til Foldalbruket, var imidlertid sterkere enn fornuften. Dermed var beslutningen tatt. Vi sikret oss anlegget – som består av to bygninger – i januar 2006 for en kjøpesum på én krone. Nå startet et omfattende arbeid med hovedbygget som er oppført i tre etasjer. To rom ble pusset opp og slått sammen. Dette ble vår «tenkestue». Der ble de videre planer unnfanget. For oss ble det tidlig klart at hoveddelen av andre etasje i burekka skulle bli galleri og atelier for besøkende kunstnere. Korridor og tre rom ble slått sammen til galleri. Det gamle fiskeredskapsutsalget ble innredet til atelier. Denne jobben sto kunstneren Igor Filippov for. Alt på dugnad, forteller en engasjert Sørbø.

I slutten av juni 2008 ble anlegget høytidelig åpnet med utstillingen «Myter og Realisme» med kunstner-

ne Arvid Sveen og Igor Filippov.

Unik fotoutstilling

Når vi er på besøk huser galleriet en unik fotoutstilling, med 44 bilder tatt på 1960-tallet av kjøllefjordingene Birger og Erling Amundsen.

– Sort/hvitt-bildene er tatt av personer og begivenheter i Kjøllefjord og holder høy kvalitet. Utstillingen er blitt meget godt mottatt av befolkningen. Bildene er tatt av de to fotointeresserte i tidsrommet 1961-62, mens de var i alderen 13 til 16 år. Bildene er nå innkjøpt av kommunen, og når utstillingen tas ned i høst i forbindelse med vinterstengning av galleriet, skal bildene fordeles til ulike kommunale bygg, deriblant helse-senteret. For øvrig er målet vårt at vi skal kunne holde galleriet åpent hele året, men per i dag har vi ikke midler til blant annet isolering av bygget, sier kulturambassadøren.

Finnkirka og stunt

Kjell Sørbø er som nevnt innledningsvis sta og har en rekke «ville» ideer. En av de største han gikk i kast med, men som i utgangspunktet egentlig ikke var hans idé, var å lyssette Finnkirka, den helt spesielle fjellformasjonen ute i fjorden. Forslaget han hadde fanget opp ble realisert, og lysene ble offisielt tent første gang 18. oktober 2010. Når hurtigruta kommer inn i fjorden på nordtur kan lysene tennes fra hurtigrutas bru, og stuntet er blitt en av de store turistattraksjonene i høst- og vintermørket. Et annet stunt som har falt i smak hos hurtigruteturistene er Kjells «krabbe- og torske-show». Gjennom sitt selskap Imagine Nordkyn samarbeider Kjell med hurtigruta om å gi passasjerene en smakebit av ekte kystkultur.

– I perioden november til mars border vi hurtigruta ute i fjorden og kommer om bord med levende kongekrabbe. I fjor ble det 110 turer. Fra mars til juni kommer jeg om bord med torsk og torskehoder. Når jeg kommer om bord, både i krabbesongen og om våren når jeg har med torsk, forteller jeg historier om blant annet fiskeriene, hvordan ressursene

TRE KVINNER: Det er kulturambassadøren som har fått på plass skulpturene «Tapre kystkvinner» på moloen.

AMBASSADØREN: Han har mange baller i luften.

anvendes og hvorfor vi er bosatt her på kysten. Noen av turistene får også prøve seg som blant annet torsketungeskjærere. I tillegg sørger hurtigrutas stuert for at det ligger smaksprøver på buffébordet. Jeg har også bygd en miniatyr fiskehjell til alle hurtigruteskipene. Der henger vi opp «Fesken & Torskehauan». Sist sesong hadde vi 76 «torskebordinger» av hurtigruta. Opplegget gjennomføres hver dag, så fremt været spiller på lag. Vi avlyser kun ved ekstremt dårlig vær, forteller Sørbø. Og at Kjells ablegøyer er populære blant turistene, kan Hurtigrutas produktutviklingssjef Vejbjørn Jacobsen skrive under på. Han har en gang uttalt at Kjell må være «kommunens mest fotograferte mann».

Tapre kystkvinner

Opp gjennom årene har han hatt usedvanlig mange baller i luften, og han har forbausende stor gjennomslagskraft. Blant annet var han pådriver for å få kunstverket «Tapre kystkvinner» til Kjøllefjord. De tre kvinneskulpturene ble avduket 25. september 2010. Han klarte også det kunststykke å få dem fraktet gratis nordover med hurtigruteskipet Trollfjord.

ufta, Kjell Sørbø.

– Kunstneren Ingun Dahlin var meget glad for at de «Tapre kystkvinnene», som er en heder til kvinner langs kysten, skulle plasseres på moloen i Kjøllefjord. Da det ble klart at vi kunne få kjøpe skulpturene kontaktet jeg administrasjonen i Hurtigruten ASA med forespørsel om frakt fra Trondheim til Kjøllefjord. Men det ble så mye byråkrati at jeg tok direkte kontakt med kaptein Arne Erntsen om bord i MS Trollfjord. Han sa ja til å ta om bord de tre skulpturene. Og ikke nok med det, Erntsen ønsket at de skulle være med på hele seilingsruten, og slik ble det. De «Tapre kystkvinnene» fikk seile fra Trondheim til Kirkenes og ned til Bergen, før de på nordtur ble tatt på land her i Kjøllefjord, forteller Kjell.

Hemmelig

La oss ta med at Kjell, som i 1993 fikk i oppdrag for kommunen å arbeide med kultur og sport, blant annet tok initiativet til Radio Nordkyn, jobbet med etablering av ett idrettslag på Nordkyn, var pådriver til «Kunstprosjektet Foldal» og «71 grader nord» og «– steinen i Skjøtningsberg», bare for å ha nevnt noe av det han har vært involvert i. Og selvfølgelig har han flere prosjekter på teg-

UTSTILLING: I sommer har billedutstillingen «50 siden 60» med motiver fra 1960-tallet blitt svært godt mottatt.

nebrettet, men det er ikke alt han ønsker å gå ut med offentlig enda. Det er i hvert fall ingenting som tyder på framtidig idétørke hos kulturpersonligheten.

– Ett prosjekt vil jeg imidlertid få nevne. Det handler om et påtenkt filmprosjekt. Bakgrunnen er at jeg for fem år siden besøkte Moskva og Kiev. Her kom jeg i kontakt med filmfolk. Resultatet er at det i midten

av neste måned kommer filmkunstnere fra Russland til Kjøllefjord. De kommer antagelig også til å reise rundt i fylket for å se på muligheten til å lage en russisk/norsk film, med opptak i Finnmark. Men hva slags film det handler om, det vil jeg på nåværende tidspunkt ikke si om. Det kan også ende med at prosjektet blir skrinlagt, sier en hemmelighetsfull Kjell Sørbø.

Russisk vennskap

Kunstneren Igor Filippov traff Kjell Sørbø da han var med en delegasjon fra Lebesby som besøkte Arkhangelsk i 2001. Det utviklet seg et nært vennskap mellom Sørbø og Filippov, noe som førte til at kunstneren fra Ukraina kom til Kjøllefjord.

Året etter kom kunstneren første gang til Kjøllefjord, og det skulle innlede et varig vennskap.

– Filippov har i mange år hatt sommeropphold her i Kjøllefjord. De første årene bodde han på Foldalbruket. Da vi kom i gang med Christensenbruket, som også skulle ha plass til et ateliér, var det en selvfølge at vi kontaktet Filippov. Han sa seg villig til å påta seg innredningsjobben. I dag bruker han ateliéret og bor her på anlegget under sine sommeropphold. Kunstneren og kunstskelelæreren har også i flere somre på rad arrangert kunstskele for barn i Kjøllefjord, og barnas bilder har vært utstilt her på galleriet, sier Sørbø.

Kjell har også innledet et vennskap med en skulptør fra Arkhangelsk, et vennskap som oppsto vinteren 2006 og førte til at kunstneren i de-

sember samme år kom til Kjøllefjord.

– Min idé var å få satt opp isskulpturer her i Kjøllefjord, men fikk et høflig nei til kommunal finansiering. Derfor tok jeg kontakt med Gamvik og Nordkapp kommune. Utfallet ble at to tre meter høye isskulpturer av en mann og ei kvinne ble lagt til Nordkapp. Etter et møte med presten her i kommunen lagde kunstneren også en isengel som sto utenfor Kjøllefjord kirke, og en stor utslått bok med en ugle på toppen, som ble plassert utenfor biblioteket. Jeg lanserte også ideen om å lage en ismodell for Norsk Polarinstitutt i forbindelse med markeringen av 100 års jubileet for Roald Amundsen sin erobring av Sydpolen i 1911. Meningen var en ismodell av det berømte leirbildet med «Amundsens og hans menn & teltet» på polpunktet, og det i full størrelse og lyssettes. Men Polarinstituttet kunne ikke finne de 440.000 kronene dette isprosjektet ville koste, sier Kjell Sørbø som hadde ønsket at hver havn, fra Tromsø til Kirkenes kunne finne midler til minst en isskulptur på hurtigrutekaia.

RÅSTOFF: Denne smolten vil om fire år bli råstoff for sushikokker rundt om i hele verden. Kari Løvøy har vært med å utvikle en smolt som sørger for en laksequalität helt på den øverste hyllen.

MÅLTIDER: – Siden oppstarten i 1987 er det levert smolt som har blitt til mellom 6- og 700 millioner laksemåltider, sier daglig leder Bjørn Hovrud.

Her står sus

Når en japaner nyter sin elskede sushi, startet deler av måltidet sannsynligvis i Friarfjord.

Ikke i den vildeste fantasi kan man forestille seg at anlegget i skråningen man haster forbi på veien mellom Lakselv og Ifjord, faktisk spiller en hovedrolle for verdens sushikokker. Enten de er i Japan, Singapore eller London.

Størst på rå laks

Men det er helt sant! Ukentlig sender nemlig Lerøy Aurora flere last flybåren laks av beste kvalitet fra Nord-Norge til Japan. Hver eneste fisk har hatt sitt første leveår hos Laksefjord AS som forsyner sjømatkonsernets nordnorske virksomhet med all smolt. Og med Lerøy Seafood som verdens største leverandør av laks til sushi-markedet, har Friarfjord helt

klart sin del av æren for at den japanske spesialiteten har blitt en vinner på det gastronomiske verdenskartet. Laksen har gjort retten til folkemat også utenfor Japan. Fiskeelskere med mindre utviklede ganer enn japanerne, styrer unna råde sjøpølser og tangsprell. Men rå laks, ja det takler de aller fleste.

Ekstraordinær kvalitet

For sushi-kokkene er kvaliteten på råvaren helt avgjørende. Særlig siden fisken serveres rå. Da kreves det en ekstraordinær kvalitet hele veien. Og starten av livet er alfa og omega for hvordan det endelige resultatet blir. Det er nettopp her smoltanlegget i Friarfjord kommer inn. Tross sine økonomiske opp- og nedturer siden starten for 25 år siden, har de hele tiden klart å få fram en kvalitet som holder helt fram til de mest kresne sjømatkonsumenter – uansett målestokk.

I dag har de konsesjon til å levere

7,5 millioner smolt årlig. Det vil si 7,5 millioner små laksebabyer som skal vokse seg store i Lerøy Auroras oppdrettsanlegg rundt om i landsdelen.

– Vi forsyner konsernet med alt de trenger av smolt i nord, sier daglig leder Bjørn Hovrud.

Hver eneste krok

I årenes løp, er det blitt født en del laks i Friarfjord.

Hovrud gjør et raskt overslag, og kommer fram til at de siden 1988 har sørget for mellom 6- og 700 millioner laksemåltid.

Kanskje ikke så rart at de ansatte er stolte av arbeidsplassen sin, noe som preger hele virksomheten. Her står folkene ikke med lua i hånden, men er helt klar over at de har opparbeidet seg en kompetanse som er unik – og som er med på å påvirke matvanene over hele verden.

– Jeg tror ikke jeg overdriver om

VAKSINERES: Hver eneste smolt vaksineres for å motstå tøffe tak når de skal ut i saltvannet. Jevnlig kommer det et team med vaksinerer til Friarfjord.

VETERANER: – Klart vi er stolte over hva vi har fått til. Kari Løvøy og Gaute Sørflaten er begge veteraner ved Laksefjord AS – som er en svært trygg arbeidsplass i indre del av Laksefjorden.

shiens vogge

jeg sier at smolten fra Friarfjord har funnet veien til så og si hver eneste krok i hele verden, sier Hovrud.

Lang vei

Etter at Lerøy Seafood group gjennom sitt datterselskap Lerøy Aurora overtok smoltselskapet i 2005, har de opparbeidet seg en stor stjerne i sjømatkonsernet. Folk blir sendt fra hovedkontoret i Bergen til Friarfjord for å få opplæring. I høst har Jonas Langeteig blitt sendt nordover som såkalt trainee - og kan returnere sør- over igjen med tung kompetanse om smoltproduksjon.

Veien hit har til gjengjeld vært både bakket og tung for anlegget og består av to konkurser og fem eierskifter.

Det hele startet i 1987 med Rolf Hesjevik og Per Somby som gründere. Men siden en pionérs lodd i livet er å gå til grunne, måtte de overlate anlegget til nye krefter. Med den

gryende laksenæringens turbulens helt til sent ut på 1990-tallet, skulle det ytterligere fire eierskifter til før alt gikk på skinner.

Eget smoltmiljø

Til daglig er det ti ansatte som sørger for laksens første leveår. Staben er meget stabil, slik at utskifting av ansatte bare skjer unntaksvis. Og når det skjer er overgangen ikke større enn at de flytter over til konkurrenten i Landersfjord, Grieg Seafood. Men da får de gjerne en tilbake. Med to smoltanlegg i samme område, har de Finnmarks eneste smoltmiljø i området.

Det styrker begge selskapene og har gitt en lokalisering av kompetanse som man må langt sør for å finne maken til.

– Solid drift

Siden Laksefjord AS i dag er en del av Lerøy Seafood AS og inngår i konsernregnskapet, er selskapet

regnskapsmessig et balanseforetak.

Bjørn Hovrud er likevel ikke i tvil om at de i dag ville hatt en stor lønnsomhet dersom regnskapet hadde vært helt frittstående.

– Vi har ei meget solid drift, men det vil aldri framgå av regnskapene siden gevinstene hentes ut andre steder i konsernet. Men det er ikke for ingen ting at det satses tungt her inne, sier Hovrud.

Utvider stadig

Til sammen er det investert cirka 200 millioner kroner i anlegget, og hele tiden blir Laksefjord AS utbygginger på plass.

I dag har de en konsesjon på 7,5 millioner smolt. Med ny teknologi i resirkulering av vann, er imidlertid kapasiteten adskillig større.

– Vi tilpasser oss hele tiden Lerøy Auroras smoltbehov, og skulle de trengte mer ja da øker vi produksjonen, sier Bjørn Hovrud.

Landbruks- og havnesjef

DOBBEL TITTEL: Det er nok ikke mange som har tittel som Odd Birkeland. Han er både landbruks- og havnesjef.

Det er nok ikke mange som i en og samme person både er landbrukssjef og havnesjef. Men Odd Birkeland (49) i Lebesby kan smykke seg med begge titlene.

Han har kontorsted i bygda Lebesby og er havnesjef i Lebesby kommune og landbrukssjef for begge kommunene på Nordkynhalvøya, Lebesby og Gamvik kommune.

Aktivt jordbruksmiljø

Odd Birkeland begynte i 1986 som jordstyretekniker. I 1994 ble han landbrukssjef og i 2008 fikk han også stillingen som havnesjef.

Nå er ikke forutsetningene de beste for jordbruk på Nordkyn, er det nok mange som vil hevde. Men de som har satset vil nok tilbakevise påstanden.

– Det er riktignok ikke så mange som driver med jordbruk i Gamvik kommune. Her er det kun tre sauebruk, to lokalisert til Nervei og ett bruk i Skjånes, men i Lebesby kommune er det et aktivt jordbruksmiljø. Vi har svært aktive miljøer i Bekkarfjord, Friarfjord, Veidnesklubben og her i Lebesby. Til sammen er det i Lebesby kommune seks melkeproducenter, én større sauebonde og én som driver med hester. Så har vi Nord-Norges største eggprodusent i Bekkarfjord, og Norges nordligste melkeprodusent på Veidnes. Selv om de klimatiske forholdene ikke alltid er på bondens side, er det liv laga for de driftige bøndene her på Nordkyn, og her i Lebesby har vi hatt et generasjonsskifte. I Bekkarfjord er det mange unge som satser sin framtid innenfor landbruk, sier Birkeland.

Mye av hans arbeidstid som landbrukssjef går med til utmarksforvaltning, ikke minst handler det om motorferdsel i utmark.

– Lebesby kommune har om lag 600 kilometer snøskuterløyper og vi behandler årlig ca. 150 dispensasjonssøknader og fører en restriktiv linje, ikke minst når det gjelder motorferdsel i sommerhalvåret, sier Birkeland.

Kairenovering

De største oppgavene har han som havnesjef. For det skjer – og har skjedd – mye de siste årene i fiskerikommunen Lebesby. Blant annet fikk Kjøllefjord i 2006 en ny hurtigrute kai.

Kommunen har investert betydelige beløp i nettopp kaibygging. Landbruks- og havnesjef Odd Birkeland registrerer at stadig flere unge i kystbygdene nå ønsker å satse på fiskeriene.

– Derfor er det nødvendig å satse på blant annet sikring av kaianlegg. I Kalak har vi rehabilitert den gamle fergekaia. Kostnadene kom på ca. 1,3 millioner kroner. Videre har vi i år brukt 800.000 kroner på kaia i Veidnesholmen. Her har vi blant annet ført fram strøm og montert nye kaikran. I Kifjord har vi også hatt arbeider med kaia, til en pris på nærmere 200.000 kroner. I Kjøllefjord er servicekaia rustet opp for ca. 220.000 kroner. Nå planlegges utfylling av et stort areal for tilrettelegging av nytt industriområde. Når disse planene blir realisert er fortsatt usikker, sier havnesjefen, som legger til at Bunker Oil nå har fått på plass en 70 kubikkmeter stor bunkertank og en selvbetjent bunkerstasjon i tilknytning til flytekaia som skipsekspedisjonen har stilt til disposisjon.

Driftige damer

Lebesby har etter hvert fått et stort thailandsk miljø, som setter både smak og farge på kommunen. Her presenterer vi to av dem.

ARKTISKE JORDBÆR: Karine og Morten Larssen har hjulpet tante Pradit Myhre å plukke jordbær i Lebesby. Foto: Randi M. Larssen.

KOKKENE: Gjengen på kjøkkenet hadde jobbet i flere dager for å forberede thaiaften. Fra venstre: Khongsuk Vevang, Nittaya Mikkelsen (Mehamn), Nipada Angell, Tassanee Ngasaengrit, Ratana Fredagsvik, Riam K. Jensen, Manee Jensen og Somjit Akselsen. Foto: Toril Svendsen

Pradits grønne fingre

I den frodige bygda Lebesby har Pradit Myhre skapt sin egen blomsterbusiness.

Pradit kom til Lebesby i 2002, og de siste fem årene har hun drevet fram vakre sommerblomster og ikke minst – velsmakende arktiske jordbær. Utviklingen har vært meget positiv og nå planlegger hun å utvide virksomheten.

Hun har i dag dyrket fram om lag 4000 sommerplanter, med stemorsblomster som bestselger. Men her finner blomsterelskende kunder fra hele Nordkyn og Laksefjorden flere av de kjente og til dels værharde og populære sommerplantene som petunia og ringblomster. Pradit er også den eneste i distriktet som driver kommersielt salg av sommerplanter og jordbær.

På gården til Pradit og ektemannen Viggo Myhre i Lebesby driver Viggo melkeproduksjon i samdrift med bonden Uwe Klink, og har totalt 24 kyr i løsdrift. Nå skal Pradit og Viggo utnytte mer av det udyrkete arealet til flere sommerplanter og ikke minst, jordbæraakeren skal utvides.

– Vi skal bygge et nytt drivhus. I dag har vi flere mindre drivhus der vi driver fram sommerplantene. I tillegg skal antall jordbærplanter

JORDBÆRELSKERE: Pradit og ektemannen Viggo Myhre skal utvide jordbærdyrkingen.

utvides fra dagens 3000 til 4000. Vekstvilkårene for jordbær er meget gode og plantene beskyttes i vår- og de første sommermånedene under plast. De siste årene har vi høstet henimot 400 kilo førsteklasse og velsmakende jordbær. Mye av dette selges til privatkunder, i likhet med sommerblomstene, forteller Pradit Myhre. I tillegg er familien jordbærelskere og dekker naturligvis selv sitt årlige behov.

Setter smak på Kjøllefjord

Når frosne kjøllefjordinger sitter i nordavindsblesten og drømmer seg til varmere strøk, hjelper det godt med en velsmakende thaimiddag fra Khongsuk Vevang, eller Nja som hun kalles i Kjøllefjord.

Nja kom til Kjøllefjord i 2001. Til daglig jobber hun hos Norway Seafoods, i tillegg til at hun står for reinholdet hos ulike virksomheter i bygda. De siste seks årene har hun også solgt asiatiske matvarer og drevet cateringvirksomhet gjennom mannens butikk Lystfiskern. Mannen Tommy Vevang er fiske- og friluftsentusiast, og har drevet Lystfisker'n i ni år. Kombinasjonen fiske- og fritidsutstyr, thaicatering og asiatiske matvarer tør vi påstå er en ganske så unik forretningskombinasjon. Og forretningen går godt.

– Vi valgte å starte med salg av asiatiske matvarer fordi det er mange innbyggere på Nordkyn fra asiatiske land, og de savnet matprodukter fra hjemlandet. Vi har et godt samarbeid med grossister på

STORT UTVALG: Utvalget av asiatiske matprodukter er stort hos Tommy Vevang på Lystfisker'n.

Østlandet, og vi har etter hvert opparbeidet oss et stort utvalg, forteller Vevang. Kundene er fra hele Øst-Finnmark, inkludert restauranter i regionen som serverer thaimat.

Vi har også gjort suksess med vakuumpakking av ferdigretter og cateringtjenester. Blant annet kan vi påta oss matleveranser og serve-

ring i forbindelse med selskaper og fester.

Og at Kjøllefjord setter pris på Njas kokkekunster, ble bevist til fulle under Chrisfestivalen i sommer, da hun, Tommy og gode hjelpere arrangerte thaiaften – og ca 200 sultne innbyggere fant veien til thaimatfatet.

WIIKs REGNSKAPSKONTOR AS

Autorisert Regnskapsførerselskap

Postboks 79, Strandveien 179, 9790 Kjøllefjord

Telefon: 78 49 97 90 Telefaks: 78 49 97 91

Avisgründeren i Kjøllefjord

Nærmest mot naturlovene, i alle fall de som gjelder innenfor medieetablering, startet Øystein Ingilæ (44) fiskeriavisa Kyst og Fjord, med hovedkontor i Kjøllefjord.

– I dag har avisa om lag 1200 abonnenter på papirutgaven og ca. 3000 nettabonnenter. Vi har også en rekke utenlandske nettabonnenter, deriblant en honningsvåging som bor i Australia, sier gründeren.

Det hele startet høsten 2010. Initiativet kom egentlig fra Tromsø. Her var det noen som hadde ideen om å etablere en nordnorsk fiskeriavis, og de ønsket at nettopp Øystein Ingilæ, med lang «fartstid» fra ulike medier, skulle ha redaktøransvaret. At han hadde ballast fra blant annet avisa Fiskaren, i dag FiskeribladetFiskaren, veide tungt da Ingilæ ble forespurt.

Tøff oppstart

Han syntes ideen om en reindyrket fiskeriavis var meget god, men satte en klar betingelse, hovedkontoret skulle være i Kjøllefjord.

– Det kravet ble akseptert og vi kom i gang i august 2011, med en utgivelse per uke. Utfordringene har vært mange, og oppstartskostnadene ble nok større enn antatt, men i motbakker går det oppover. Det har jeg også erfart, men jeg må innrømme at den første tiden etter

oppstart til tider var tøff. I dag går det mye bedre, og vi har fått et meget godt omdømme, ikke minst blant fiskere og kystfolk i hele landsdelen. Mens vår konkurrent, FiskeribladetFiskaren ofrer mye spalteplass på børssnoterte fiskeriselskaper, havfiskeflåten og oppdrettsnæringen, har vi fokus på kysten og kystfiskeriene, men vi behandler ikke stoffområdene på en lettvinnt måte. Dette har nok bidratt til at vi i dag er jevnstore med FiskeribladetFiskaren på nett, sier redaktøren.

Medarbeider i Praha

I dag har Kyst og Fjord seks ansatte, tre av dem er fast ansatte journalister. Den ene har sitt kontor i Sortland, den andre i Praha. I tillegg til den faste staben har avisa knyttet til seg flere frilansjournalister i landsdelen.

– Vår journalist i Tsjeckia er Trond Antonsen, opprinnelige fra Bodø. Han er bosatt i Praha. Jeg ble kjent med bodøværingen under min tid som journalist i Finnmarken, der Trond også jobbet. Han er i dag også medeier av avisa. Og med dagens teknologiske muligheter er det ingen problemer for en journalist å sitte i Praha, eller for den del i andre deler av verden, å følge med og skrive om det som skjer innenfor blant annet fiskeriene her i landsdelen. For øvrig sjekker han nærmest daglig postjournaler til blant annet departementer og direktorater. La meg også understreke at vår Praha-

GRÜNDER: Øystein Ingilæ har startet fiskeriavis, nærmest mot alle odds, med hovedkontor i Kjøllefjord. Her er han sammen med sin kollegaer Hilde Akselsen, Elin Holand og Tommy Sørensen.

journalist gjør en utmerket jobb, sier Øystein Ingilæ som fra neste år håper Kyst og Fjord kommer inn på

listen over aviser som mottar pressestøtte.

For øvrig har Kyst og Fjord flest

lesere i Nordland, så følger Finnmark og Troms, og avisa trykkes i Harstad.

LERØY

FRA ROGN
TIL MARKED

Rogn

Smolt

Havbruk

Prosessering

Foredling

Distribusjon

Forbruker

Lerøy Aurora AS
Lanessenteret, Strandveien
PB 2123
9267 Tromsø

Laksefjord AS
9740 Lebesby

Kjøp av fisk fra alle brukstyper – hele året

Vi kjøper fisk langs hele Nord-Norge. Kontakt oss så ordner vi slik at du kan fiske og levere der fisken er best tilgjengelig, i alle sesonger, til konkurransedyktige betingelser.

FOTO: ØYSTEIN INGILÆ

STOLT – DYKTIG – ÆRLIG – ANSVARLIG

**NORWAY™
SEAFOODS**

Råstoffkoordinator	Erling Robertsen	909 13 767
Nesseby	Ketil Pettersen	951 80 535
Vardø	Einar Petersen	926 94 459
Båtsfjord	Ketil Pettersen	951 80 535
Berlevåg	Geir Westberg	482 49 755
Mehamn	Atle Martinussen	991 08 140
Kjøllefjord	Raimo Sørensen	958 02 960
Skarsvåg	Leif Kvivesen	480 02 978
Hammerfest	Holger Wikstrøm	920 82 259
Sørvær	Geir Olav Olsen	416 74 522
Tromvik	Kai Johansen	918 02 871
Skårvågen	Jan Arne Skog	906 13 885
Melbu	Eva Adolfsen	900 27 874
Stamsund	Paul Hauan	970 86 486